

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Keski-Suomen Järjestöareena

Katsaus 10 vuoden elinvoimaiseen toimijuuteen järjestökentällä

Inka Hyvönen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
(11/2018)

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Tekijät: Inka Hyvönen

Opinnäytetyön nimi: Keski-Suomen Järjestöareena – Katsaus 10 vuoden elinvoimaiseen toimijuuteen järjestökentällä

Sivumäärä: 57 ja 1 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Pekka Kaunismaa

Työn tilaaja(t): Keski-Suomen Järjestöareena, Tiina Sivonen

Tämä opinnäytetyö on laadullinen tutkimus ja se käsittelee kolmea tutkimuskysymystä, jotka koskevat Keski-Suomen Järjestöareenaa ja sen 10-vuotista taivalta järjestökentällä. Keski-Suomen Järjestöareena on järjestöjen verkosto, joka syntyi vuonna 2008 järjestöjen omasta halusta ja tarpeesta tuntea toisensa paremmin, ajatuksena lisätä yhteistyötä ja parantaa vaikutusmahdollisuuksia järjestökentällä.

Ensimmäinen tutkimuskysymys on millaisia vaiheita ja aiheita Keski-Suomen Järjestöareenassa on käyty. Toisena tutkimuskysymyksenä on miksi Keski-Suomen Järjestöareena on pysynyt elinvoimaisena järjestötoimijoiden verkostona jo 10 vuoden ajan. Kolmantena tutkimuskysymyksenä tarkastelen mitkä asiat on koettu tärkeiksi ja joita halutaan vaalia jatkossakin.

Opinnäytetyön tietoperusta käsittelee itse Järjestöareenaa, verkostoja ja niiden määritelmiä. Käyn työssäni myös läpi käyttämiäni dokumenttien, eteenkin teemahaastattelujen teoriapohjaa ja käytänteitä.

Tutkittavina materiaaleina käytän Järjestöareenan omia muistioita kaikista tapaamisista 10 vuoden ajalta. Näiden dokumenttien avulla etsin vastauksen tutkimuskysymykseen Järjestöareenan vaiheet ja aiheet. Toisena tutkimusmenetelmänä olen käyttänyt teemahaastatteluja, joilla etsin vastausta loppuihin tutkimuskysymyksiin eli mikä on Järjestöareenan elinvoimaisuuden takana ja mitkä asiat koetaan tärkeiksi, jotka halutaan muistaa jatkossakin.

Keski-Suomen Järjestöareenan tavoitteet ovat pysyneet pohjimmiltaan samana, vaikka asioiden painopisteet ovat muuttuneet vuosien varrella. Muun muassa maakunnallinen vaikuttaminen on ollut kestävässä aihe läpi vuosikymmenen. Elinvoimaisuuden taustalta paljastui tärkeäksi koetut aiheet, vaikuttamisen mahdollisuus sekä luottamus. Asia, jota kannattaa vaalia on aito halu kuunnella, tasapuolisuus sekä keskinäinen kunnioitus.

Työn lopuksi analysoin tutkimuksen tuloksia, jotka nousivat käyttämiäni materiaalien pohjalta. Käyn lisäksi läpi tutkimuksen luotettavuutta, sekä peilaan omaa oppimistani.

Asiasanat: verkostot, järjestöt, katselmus, elinvoimaisuus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree programme in Civic activities and Youth Work

Author: Inka Hyvönen

Title: Central Finland's Society Arena – A Review of a Decade of Strong Presence In the Society Field

Number of Pages: 57 and 1 attachment pages

Supervisor(s): Pekka Kaunismaa

Subscriber(s): Central Finland's Society Arena, Tiina Sivonen

The study examines Central Finland's Society Arena and its decade in the field of societies. Central Finland's Society Arena is a network of societies that was founded in 2008 to respond to the need and will of societies to know one another better and to be able to co-operate and improve their capabilities to have an impact on the society field.

Firstly, the goal is to discover what kind of issues has the Central Finland's Society Arena come across and what phases it has experienced. Secondly, I examine what has enabled it to be successful and grow throughout its 10-year existence. And thirdly, I aim to find out what things are considered important by the Central Finland's Society Arena that need to be held onto in the future.

The literature and other sources used in the study are on Central Finland's Society Arena itself as well as networks and their definitions. I additionally explain the theory-base of the semi-structured interviews conducted as well as the documents used in the study. These documents include Central Finland's Society Arena's own memos from the past ten years.

The goals of the Central Finland's Society Arena have fundamentally remained the same, although the focal points have changed over the years. For instance, regional influencing has been a top priority for the entire time. Trust and the ability to make a difference were seen as the most important factors. Genuine will to listen, equality and mutual respect were also included as priorities.

At the end I analyse the results and the limitations of the study, as well as reflect my learning during the process.

Keywords: networks, societies, survey, vitality

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	6
2 KESKI-SUOMEN JÄRJESTÖAREENA.....	7
2.1 Tehtävät ja tavoitteet	8
2.2 Järjestöverkosto	9
2.3 Maakuntafoorumi.....	10
2.4 Kumppanuuspöytä	10
3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	11
3.1 Tutkimuskysymykset	12
3.2 Dokumenttien keskeiset kysymykset	12
3.3 Haastattelun keskeiset kysymykset.....	13
5 TIEDON JA KÄYTETTÄVÄN MATERIAALIN KERUU.....	13
5.1 Järjestöareenan muistiot ja muu materiaali	14
5.2 Teemahaastattelu	14
5.2.1 Huomioitavaa teemahaastattelussa.....	15
5.2.2 Teemahaastattelun muodostaminen.....	15
5.2.3 Itse teemahaastattelussa	16
5.2.4 Teemahaastattelun jälkeen.....	16
6 AINEISTON KÄSITTELY JA ANALYYSI	17
6.1 Muistiot ja dokumentit	17
6.1.1 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2007-2010	17

6.1.2 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2011-2014	24
6.1.3 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2015-2018.....	31
6.2 Haastattelut	40
7 YHTEENVETO	45
8 LOPUKSI	51
7.1 Jatkotutkimusaiheet	53
LÄHTEET	55
LIITTEET	57

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöntilaaja on Keski-Suomen Järjestöareena, joka on Keski-Suomessa toimiva järjestöjen verkosto. Tämä työ on kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimus, joka käsittelee Järjestöareenan vaiheita 10 vuotisella taipaleellaan Keski-Suomen järjestökentällä. Ensimmäinen tutkimuskysymys onkin se, että minkälaisia vaiheita ja aiheita Keski-Suomen Järjestöareenassa on vuosien mittaan käyty.

Toinen tutkimuskysymys työssä on, että miksi Keski-Suomen Järjestöareena on pysynyt elinvoimaisena järjestötoimijoiden verkostona jo 10 vuoden ajan. Kolmantena tutkimuskysymyksenä selvitän sitä, mitkä asiat on mielletty tärkeiksi, sellaisiksi, joita kannattaa vaalia myös jatkossakin.

Näihin kolmeen kysymykseen lähden tavoittelemaan vastauksia tämän opinnäytetyön myötä. Materiaaleina ja tutkimusmenetelminä minulla on käytössä Järjestöareenan tapaamisten muistiot ja Järjestöareenassa pitkään toimineiden henkilöiden teema-haastattelut, kirjallisuutta unohtamatta.

Ajankohtaisten toimintaympäristön muutosten, kuten Sote- ja maakuntauudistuksien myötä tarvitaan nyt tiiviimpää yhteistyötä järjestökentällä, sekä aktiivisempaa vuorovaikutusta maakunnan kanssa. Keski-Suomen Järjestöareena on valmistellut kumppanuuspöytä mallia, jonka on määrä lisätä tätä yhteistyötä järjestökentällä ja vaikuttaa päättäjien suuntaan vuodesta 2019 eteenpäin. Nyt onkin hyvä aika tarkastella menneitä vuosia ja katsoa mitä näistä vuosista voi poimia mukaan tulevaan toimintaan.

2 KESKI-SUOMEN JÄRJESTÖAREENA

Keski-Suomen Järjestöareena on järjestöjen verkosto, joka syntyi vuonna 2008 järjestöjen omasta halusta ja tarpeesta tuntea toisiaan paremmin. Yhteistyön lisäämien ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen Keski-Suomen järjestökentällä olivat keskeisiä syitä tämän verkoston rakentumiselle. Tiedotus omalla kentällä nähtiin myös tarpeelliseksi. Järjestöareenassa vaikuttaa eri alojen toimijat, näitä ovat muun muassa liikunta-, nuoriso- ja monikulttuuriset järjestöt, asukas- ja kylätoiminta, sekä sosiaali- ja terveys järjestöt. Järjestöareenassa on edustettuna myös Keski-Suomen liitto. Toimintaan on kutsuttu alusta alkaen oppilaitoksia, sekä ELY-keskuksen edustajia. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

Yhteiskunnallisessa keskustelussa sosiaalisia suhteita pidetään yksilön ja yhteisön voimavarana, joka tuottaa verkoston jäsenille hyvinvointia. Verkostoista onkin alettu puhua sosiaalisena pääomana. Tällä viitataan sosiaalisiin verkostoihin ja niissä muodostuviin normeihin sekä luottamukseen, jotka edesauttavat jäseniä hyödyntämään voimavarojaan ja toimimaan yhdessä. Tämä taas lisää yksilöiden tavoitteiden toteutumista ja yhteisöjen hyvinvointia. (Eriksson 2015, 214.)

Keski-Suomen Järjestöareenan organisoitumismalli tähän päivään on ollut seuraavanlainen: se kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Järjestöareenalle valitaan puheenjohtaja ja työryhmä kahdenvuoden toimikaudeksi. Puheenjohtaja toimii nimensä mukaisesti puheen johtajana, ei kasvona ulospäin tai päätävänä elimenä. Työryhmä vie Järjestöareenan tapaamisten välissä päätettyjä asioita eteenpäin ja valmistele tulevien tapaamisten sisällöt. Työryhmä valmistele myös lausuntoja ja tekee mahdollisia tiedotteita. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

Termi verkosto viittaa sosiaaliseen järjestykseen, jolla on jonkinlainen vähimmäisrakenne. Niin kuin Järjestöareenalla on vuosittaiset tapaamiset, puheenjohtaja ja työryhmä, mutta ei selkeää auktoriteettia tai yksittäistä päätäntä valtaa. Monet epämuodolliset ja toistuvat toiminatatavat, sekä prosessit erottuvat omaksi toimintatavaksi. Verkostoa voisi siis ajatella vastakohtaksi hierarkkiselle järjestelmälle. (Eriksson 2015, 11.)

Keski-Suomen Järjestöareena välittää tietoa järjestöjen näkökulmasta maakunnan kehittämistyöhön Keski-Suomen liitolle, ja toimii keskisuomalaisen järjestöjen itsenäisenä yhteistyöelimenä. Järjestöareena nimeää ja kutsuu mukaan yhteistyöhön järjestökentän yhteistoimintayhteisöjä, jotka edustavat toimialaa tai jotain muuta ryhmittymää, joka koetaan merkittäväksi. Järjestöareenan pitämät kokoukset toimivat monialaisena kohtaamispaikkana, jossa keskustellaan ja kehitetään järjestökentän tarpeita ja tiedotetaan siellä tapahtuvasta toiminnasta. Tapaamiset eivät kuitenkaan ole avoimia, vaan niissä kokoontuu kutsuttujen tahojen edustajat. Näitä tapaamisia järjestetään yhdestä kahteen vuodessa ja niihin kutsutaan tarpeen mukaan eri alan asiantuntijoita ja ammattilaisia. Järjestöareena valitsee kahden vuoden välein puheenjohtajan, sekä työryhmän keskuudestaan. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

Eri alojen ihmisillä on paljon annettavaa toisilleen, sillä eri alojen ihmiset ajattelevat ja kertovat asioita eri tavoin ja sanoin. Monialaisuus mahdollistaa moniäänisyyttä, tätä on hyvä kuunnella. (Vanhapiha & Tiilikainen & Veikkolainen & Tolvanen & Kuokka & Lidman 2013, 57.)

2.1 Tehtävät ja tavoitteet

Keski-Suomen Järjestöareena on tehtävikseen ja tavoitteekseen kirjannut seuraavat asiat Yhdistystori.fi sivustoille:

1. Järjestöjen ääni

- mahdollisimman kattavasti koko keskisuomalaisen järjestökentän vaikuttamistoimintaa esim. yhteiskunnallisissa asioissa
- tavoitteena kehittää ja vahvistaa järjestöjen asemaa ja merkitystä keskisuomalaisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi
- yksittäisten järjestöjen tai toimialojen vaikuttamistoimintaa laajempi tavoite
- tavoitteena julkisen sektorin ja järjestöjen yhteistyön edistäminen

2. Tunnistaa ja kehittää

- tunnistaa järjestökenttää koskevia kehitystarpeita (koulutus, kehittäminen, tiedottaminen jne.) ja vie niitä tarvittaessa eteenpäin

3. Tiedottaja

- keskinäinen infopaikka järjestökentän toiminnasta tiedottamiseen toimiva verkosto myös tapaamisten ulkopuolella. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018).

2.2 Järjestöverkosto

Avasin jo tilaajaa esitellessäni termiä verkosto, mutta termi järjestöverkosto on haasteellinen määritellä, sillä aiheesta ei juuri suoraan kirjallisuutta ole. Kirjallisuus keskittyy yleisesti joko järjestöihin ja verkostoihin. Päädyin etsimään tietoa siitä, että miten tällaiset samankaltaiset järjestökentän toimijaverkostot itsensä esittelevät ja määrittävät omilla tiedotuskanavillaan. Pyrin avaamaan tätä tietoa, jotta tulisi ymmärrys siitä mitä järjestöverkostolla tarkoitetaan.

Monialaisella verkostoyhteistyöllä on monenlaisia hyötyjä, kuten se, että päällekkäisen toiminnan järjestäminen vähenee. Verkostoyhteistyö luo uusia kontakteja ja kumppanuuksia, sekä näiden verkostojen kautta voi löytyä uutta osaamista ja kokemusasiantuntijoita. Verkostoyhteistyön kautta yhteisten asioiden ja näkemysten esille tuominen on näkyvämpää ja vaikuttavampaa. (MOVE-verkosto 2018.)

Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry mieltää yhdistysverkon yhteisöjen välistä yhteistyötä edistävänä ja yhdistyksille tärkeisiin asioihin vaikuttavana kanavana. Yhdistysverkosto kehittää vapaaehtois- ja yhdistystoimintaa, sekä vahvistaa yhdistysten asemaa ja näkyvyyttä. (Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry 2018)

Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANE on maakunnan järjestöjen yhteistyörakenne. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat järjestöjä eri toimialoilta. JANE toimii järjestö- ja yhdistystoiminnan asiantuntijaryhmänä maakuntaliitossa sekä yhtenä maakuntaudistuksen muutosfoorumina. (Jelli 2018.)

Järjestöasiain neuvottelukunnan kautta järjestöt ja yhdistykset voivat viedä yhdessä yhdistysten asioita eteenpäin, vaikuttaa yhteisesti kuntiin ja maakunnalliseen päätöksentekoon sekä edistää kansalaisnäkökulman kuulumista. (Jelli 2018.)

2.3 Maakuntafoorumi

Avaan tässä kappaleessa pääpiirteittäin Maakuntafoorumi, sillä se nousee aika ajoin tässä työssä käydessäni läpi tutkimusmateriaaleja. Maakuntafoorumi oli keskustelu- ja vaikuttamistilaisuus keskisuomalaisille järjestöille sekä järjestötoiminnasta kiinnostuneille henkilöille. Se järjestettiin vuosina 2009- 2015 Järjestöareenan toimesta. Maakuntafoorumilla oli joka vuosi pääteema, jonka ympärille rakennettiin sen ohjelma. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

2.4 Kumppanuuspöytä

Maakunta- ja soteuudistuksen kaltaisten toimintaympäristöjen muutoksien johdosta järjestöt tarvitsevat kiinteämpää vaikuttamistyötä ja aseman vahvistamista. Tämän myötä Järjestöareenan toimijat ovat todenneet, että järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydälle olisi tarve ja tämä on päätetty perustaa. Kumppanuuspöytä on uusi rakenne, jota kehitetään yhdessä järjestöjen ja maakunnan kanssa. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

Kumppanuuspöydän on määrä aloittaa toimintansa vuonna 2019. Sen toimikauden pituus on kaksi vuotta. Kokoontumisia sillä olisi noin 6-12 kertaa vuodessa. (Mt., 2018.)

Järjestöareenan syys tapaamisessa 7.9.2018 käytiin läpi Areenan tavoitteita ja tehtäviä. Uudet tavoitteet ja tehtävät, sekä miten niitä toteutetaan, on kirjattu seuraavasti:

1. Vahvistaa järjestöjen asemaa Keski-Suomessa
 - tehdään yhteistyötä uuden maakunnan kanssa
 - välittää järjestöjen näkökulmia maakunnan kehittämistyöhön
 - tekee järjestötoiminnan moninaisuutta ja vaikuttavuutta näkyväksi
2. Toimii järjestöjen yhteisten asioiden äänenä
 - kuulee järjestöjen esille ottamia asioita
 - kokoaa tietoa järjestöjen toiminnasta, toimintaedellytyksistä ja kehitystarpeista ja arvioimalla niiden tilaa
 - tekee vaikuttamistyötä
 - toimii järjestötoiminnan asiantuntijana
3. Vahvistaa kumppanuutta, luottamusta ja vuorovaikutusta järjestöjen välillä.
 - kokoaa järjestötoimijoita yhteisen pöydän ääreen
 - viestii avoimesti toiminnastaan

- järjestää koulutuksia, seminaareja ja verkostoitumistilaisuuksia
4. Vaikuttaa järjestöjen toimintaedellytyksiin Keski-Suomessa mm. vahvistamalla kumppanuutta, luottamusta ja vuorovaikutusta järjestöjen ja maakunnan välillä
- tukee kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiin vaikuttamista ja vahvistaa järjestöjen tekemää hyvinvointi työtä
 - toimii maakunnan tunnistamana ja tunnustamana järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytänä (Keski-Suomen Järjestöareena 2018. Diat 3-5).

Kumppanuuspöydässä on konkreettinen tapa vaikuttaa esimerkiksi tulevan maakunnan ja järjestöjen yhteistyörakenteisiin sekä järjestöjen toimintaedellytyksiin. Se toimii Järjestöareenan tavoitteiden mukaisesti. (Keski-Suomen Järjestöareena 2018.)

Kumppanuuspöytään valitaan aluksi 10 – 12 järjestöedustajaa kolmannen sektorin eri toimialoilta. Lisäksi Kumppanuuspöydässä tulee olemaan edustajia muun muassa Keski-Suomen liitosta ja perustettavasta maakunnasta. (Mt., 2018.)

Kumppanuuspöydän jäsenet sitoutuvat käyttämään aikaansa työskentelyyn ja heillä tulisi olla laaja-alaista asiantuntijuutta järjestökentästä. Tämän lisäksi jäseniltä odotetaan yhteistyökykyä koska se on kehittäjäryhmä. Kumppanuuspöydän kokoonpanon päättää Keski-Suomen Järjestöareena. (Mt., 2018.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Opinnäytetyö on kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimus, jossa ei pyritä löytämään ratkaisua mihinkään ongelmaan, vaan esittelen napakan kuvauksen ilmiöstä Keski-Suomen Järjestöareena (Kananen 2017, 16). Keski-Suomen Järjestöareena on toiminut ja vaikuttanut jo 10 vuotta Keski-Suomessa omalla kentällään, mutta nyt Järjestöareenan rakenteisiin on tulossa muutoksia tulevan kumppanuuspöydän myötä. Työ on siinä mielessä hyvin ajankohtainen ja nyt on hyvä hetki tarkastella menneitä vuosia. Opinnäytetyön keskeinen tarkoitus on tehdä katsaus menneisiin vuosiin, jotta muistettaisiin mistä on lähdetty ja miten on kehitytty. Keskeistä on etsiä myös syitä sille, että

miksi Järjestöareena on pysynyt aktiivisena toimijana järjestökentällä. Mitkä ovat asioita, joita ei välttämättä sanoiteta tai kirjata ylös, mutta on hyvä muistaa jatkossakin.

Tämä työ on lähtökohtaisesti Keski-Suomen Järjestöareenassa toimiville, vaikuttaville ja siitä kiinnostuneille. Opinnäytetyö antaa katsauksen Järjestöareenan vaiheista ja siellä käsitellyistä aiheista. Tämä työ antaa käsitystä Areenan toimijuudesta järjestökentällä. Tutkin myös syitä, että mikä on pitänyt toiminnan aktiivisena ja pitänyt toimijat mukana. Järjestöareenan kaltaisia järjestöjen verkostoja ei ole liikaa tutkittu, niin tämä työ antakoon eväitä niille, joita järjestöjen välinen verkosto aiheena kiinnostaa. Työ voi antaa lukijalleen vinkkejä ja huomioita siitä, miten tällainen verkosto toimii, kehittyy ja vaikuttaa. Työ antaa viitteitä siihen, miten järjestöverkoston toiminta pidetään elinvoimaisena ja jatkuvana.

3.1 Tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tutkimuskysymykset voi jaotella kolmiosaiseksi. Ensin lähdetään tutkimaan sitä, mitä vaiheita ja aiheita Keski-Suomen Järjestöareenassa on käyty. Tämän teen kronologisessa järjestyksessä, jotta aihe etenee kerronnallisesti eteenpäin ja kokonaiskuva on helpompi hahmottaa. Tämän jälkeen lähden analysoimaan teema-haastattelun vastauksia tutkimuskysymykseen, että miksi Järjestöareena on pysynyt elinvoimaisena tähän päivään. Lopuksi summaan vastauksen tutkimuskysymykseen siitä, että mitä pidetään arvokkaana asiana, joka kannattaa vaalia jatkossakin Järjestöareenassa.

3.2 Dokumenttien keskeiset kysymykset

Keski-Suomen Järjestöareenan muistioista lähden etsimään tietoa seuraaviin tutkimuskysymyksiin, milloin Järjestöareena perustettiin ja mistä syistä, mitä aiheita tapaamisissa on noussut vuosien varrella ja miten niihin on reagoitu. Seuraan myös tapaamisten kävijämääriä, onko niissä tapahtunut merkittäviä muutoksia matkan varrella.

3.3 Haastattelun keskeiset kysymykset

Teemahaastattelun avulla lähdin tavoittelemaan vastausta tutkimuskysymyksiin, jotka ovat Järjestöareenan elinvoimaisuuden syyt ja mitkä asiat koetaan tärkeäksi, sellaisiksi, joita halutaan vaalia jatkossakin. Tilaajatapaamisessa nousseiden kysymysten inspiroimana lähdin muodostamaan runkoa teemahaastattelulle ja lopullinen runko, jota käytin löytyy liitteistä (Liite 1).

5 TIEDON JA KÄYTETTÄVÄN MATERIAALIN KERUU

Laadullisessa tutkimuksessa ei tähdätä tilastollisiin yleistyksiin, vaan pyritään esimerkiksi kuvaamaan tapahtumaa tai ilmiötä, sekä ymmärtämään tiettyä toimintaa, että antamaan teoreettinen tulkinta jollekin asialle tai ilmiölle. Periaatteessa on siis tärkeää, että henkilöt joilta tietoa haetaan, ovat perillä asiasta tai ilmiöstä siten että heillä tietoa asiasta mahdollisimman paljon tai heillä on riittävä kokemuspohja siitä. (Tuomi & Sarajarvi 2008, 85.)

Laadullista tutkimusta tehdessä, yleisimmät aineistonkeräystavat ovat kyselyt, havainnointi, haastattelut ja erilaisiin dokumentteihin perustuvat tiedot. Näitä aineistoja voidaan käyttää yksin tai yhdessä tutkimuskysymyksen selvittämiseen, jos resurssit ovat riittävät. (Mt., 71.)

Keski-Suomen Järjestöareena on dokumentoinut tapaamiset ja muut materiaalit vuosien varrelta. Osa näistä dokumenteista löytyy Järjestöareenan omilta verkkosivuilta ja osa taas Yhdistystori.fi sivustolta, Keski-Suomen Järjestöareenan omasta palkista, otsikon Yhteistyötä alta. Loput tiedot, joita käytän tässä työssä, sain Järjestöareenan sihteerin arkistoista. Näiden materiaalien avulla voin tutkia mitä aiheita ja asioita, milloinkin kokouksissa on käyty läpi. Pyrin myös haravoimaan tiedon siitä, mihin kaikkiin asioihin on reagoitu ja miten näiden asioiden kanssa on menetelty. Tämä aineisto on siis dokumentteihin perustuvaa tietoa.

Toinen käyttämäni aineistonkeruumenetelmä on teemahaastattelu. Haastattelussa keskeisintä on saada mahdollisimman paljon tietoa tutkimuksen kannalta keskeisim-

piin kysymyksiin, joihin vastausta ei pelkistä dokumenteista olisi löytynyt. Tässä tavoitteessa haastattelun joustavuus on etu verrattuna esimerkiksi kyselyyn. Haastattelussa voi selventää kysymystä ja oikaista mahdollinen väärinkäsitys, toistaa kysymyksiä sekä käydä keskustelua haastateltavan kanssa. Kun haastattelu on joustava, niin kysymysten asetteluun ja järjestykseen voi vaikuttaa itse tilanteessa parhaaksi näkemällään tavalla. (Tuomi & Sarajärvi 2008, 73.)

5.1 Järjestöareenan muistiot ja muu materiaali

Keski-Suomen Järjestöareenan jokaisesta tapaamisesta on kirjattu muistio, jossa kerrotaan aika, paikka, paikallaolijat, aiheet ja mahdolliset jatko suunnitelmat sisältäen Järjestöareenan työryhmän tehtävät. Tapaamisia järjestetään noin kaksi kertaa vuodessa ja Järjestöareenan työryhmä kokoontuu useamman kerran vuodessa, joten materiaalia löytyy näin ollen paljon tässä vaiheessa. Pääasiassa keskityn tapaamisten muistioihin, jotta opinnäytetyön aihe ei lähde rönsyilemään ja laajenemaan suuremmaksi.

Käydessäni muistioita ja materiaaleja läpi, pyrin huomioimaan, että onko menneiden vuosien aikana muun muassa palattu joihinkin tiettyihin aiheisiin useampaan otteeseen. Pyrin myös kirjaamaan, miten eri asioiden ja aiheiden kanssa on toimittu.

5.2 Teemahaastattelu

Tutkimushaastattelu, jota teemahaastatteluksikin kutsutaan, on suosittu menetelmä kerätä laadullista aineistoa (Valli 2018, 27). Teemahaastattelu valikoitui menetelmäksi jo työn alkuvaiheissa, sillä ensimmäisessä tilaajatapaamisessa todettiin, että tutkimuskysymyksiin voitaisiin saada kattavat vastaukset haastatteleamalla Järjestöareenassa pitkään ja aktiivisesti toimineita henkilöitä.

Teemahaastattelussa haastattelija ei voi kysellä mitä tahansa, vaan tällä menetelmällä pyritään löytämään juuri ne merkitykselliset, tarkoituksen ja tutkimustehtävän mukaiset vastaukset (Tuomi & Sarajärvi 2008, 75). Kysymysten määrä, rakenne ja järjestys tulisi miettiä tarkkaan, jotta tutkimuskysymyksiin saataisiin vastauksia, mitkä tukisi-

vat Järjestöareenan kirjallisten materiaalien ja muistioiden sisältöä. Aiheen rajaaminen ja keskeisissä kysymyksissä pysyminen onkin erityisen tärkeää, jotta loppuanalyysistä tulisi laadullinen ja jatkoa ajatellen se olisi hyödynnettävissä.

5.2.1 Huomioitavaa teemahaastattelussa

Haastateltavien etsintä ja heihin yhteydensaaminen voivat olla työläitä vaiheita, mutta se voi palkita itsensä lopussa. Tarkoitus on tavoittaa ne henkilöt jotka omaavat tarvittavaa tietoa ja kokemusta tutkimukseen liittyen. Tärkeimmät kriteerit haastateltavien valintaan määräytyvät tutkimustehtävän mukaan. (Valli 2018, 30.)

Jo alkuvaiheessa minulla oli hyvä käsitys siitä, että keitä haastattelin. Haastateltavien henkilöiden nimet nousivat ensimmäisessä opinnäytetyöpalaverissa ja heidät koettiin osaavan kertoa tärkeää tietoa tutkimuskysymyksiin liittyen. Haastateltaviin yhteyden saaminen ei ole ongelma, sillä nimet ovat tiedossa, mutta se, että pystyvätkö he osallistumaan olisikin seuraava kysymys.

Asiantuntijahaastatteluissa ei voi korostaa liikaa taustatyön tekemistä, sillä huolellinen valmistautuminen mahdollistaa asiaan sisään pääsemisen ja haastatteluaineiston laadullisuuden (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 221).

5.2.2 Teemahaastattelun muodostaminen

Haastattelun teemoja muodostaessa, yleisin tapa on pyöritellä aiheita ilmassa ja valita niistä ne, jotka voisi toimia parhaiten tutkimuksen kannalta, eli intuition perusteella. Ajatus siitä on se, että tätä olisi hyvä kysyä ja tähän tarvittaisiin vastaus, sekä tätäkin voisi kysyä. Luova ajattelu ei ole tässä pahaksi, mutta teemojen ideoinnissa tulee olla hieman kriittisempi. Jos teeman perusta on luotu intuition pohjalta, se ei todennäköisesti palvele parhaalla mahdollisella tavalla tutkimuksen lopputulemaa. Teoreettisen kytkennän vähäisyys voi estää laadullisen analyysin haastattelusta. Toinen ongelma-kohta voi tulla siinä, kun haastatteliija ei ole täysin perillä teemasta ja hän jää kiinni ennakkokäsityksiin, koska on muodostanut haastatteluteeman niiden pohjalta. (Valli 2018, 41.)

Koen että omakohtainen tiedon ja kokemuksen puute Järjestöareenan toiminnasta voi olla yksi asia, joka voi heikentää haastattelun tuloksia tätä opinnäytetyössä. Tämän

väitteen perustan edellisessä kappaleessa mainittuun ennakkokäsitykseen, joka minultakin löytyy Järjestöareenaan liittyen. Tähän kuitenkin pyrin vaikuttamaan käymällä huolellisesti minulle annetun materiaalia läpi. Perehtymällä Järjestöareenaan heidän tiedotuskanavien kautta saa jo hyvän kuvan siitä, mitä tavoitteita sillä on ja miten niihin pyritään pääsemään. Näillä tiedoilla pyrin rakentamaan haastattelun siten, ettei se jää turhan pintapuoliseksi kysymysten osalta, vaan johdattaa haastateltavat tutkimuskysymysten äärelle.

5.2.3 Itse temahaastattelussa

Haastattelu on sosiaalinen vuorovaikutustilanne, joten haastattelun molemmat osapuolet joutuvat ottamaan toisensa huomioon. Heidän tuleekin toimia niin, että molemmat säilyttävät omat toimintalinjansa, kuitenkin pitäen vastapuolen vuorovaikutuksessa. (Hirsjärvi & Hurme 2010, 94.)

Haastattelijan rooliin kuuluu tehtäväkeskeisyys, joka tarkoittaa tiedon hankkimista ja kiinnostuneisuutta, mutta ei kuitenkaan turhaa uteliaisuutta. Luottamuksellisuutta voi vahvistaa haastattelutilanteessa esimerkiksi siten, ettei kerro mitä asioita muissa haastatteluissa on noussut siten, että näitä haastateltavia voisi tunnistaa. Osallistuvassa ja tutkivassa haastattelussa haastattelijalla joutuu väistämättä osalliseksi tilanteeseen, mutta hänen tulee olla puolueeton. Haastattelijan ei tule hämmästellä, saati kertoa omia mielipiteitään haastattelussa. Viimeisenä haastattelijalla on enemmän diplomaatti kuin teknikko. (Mt., 98.)

5.2.4 Teemahaastattelun jälkeen

Haastattelujen jälkeen kävin läpi äänitykset ja litteroin ne, jotta niiden läpikäyminen ja kaikkien haastateltavien vastauksien vertaileminen olisi helpompaa ja tehokkaampaa. Litteroiminen tarkoittaa tallenteiden, kuten äänitteiden kirjoittamista kirjalliseen muotoon (Kananen 2017, 134). Haastattelujen ollessa paperilla, niitä on sujuvampi käsitellä ja niiden lopullinen vertaaminen Järjestöareenan muistioiden materiaaleista koostamiini koosteisiin on käytännöllisempää. Kun haastattelu on kirjattu, siihen on helpompi palata ja tätä palaamista spesifeihin tutkimuskysymyksiin ja niiden vastauksiin edistää mahdollisuus tehdä omia merkintöjä, esimerkiksi värikoodeja materiaaleihin.

6 AINEISTON KÄSITTELY JA ANALYYSI

Sisällönanalyysi on perinteinen perusanalyysimenetelmä, jonka avulla voi tehdä monenlaista tutkimusta. Sisältöanalyysia voi pitää yksittäisenä metodina tai esimerkiksi väljänä teoreettisena kehyksenä jota voi lisätä erilaisiin analyysikokonaisuuksiin. Useat analyysimenetelmät perustuvat jollain tapaa sisältöanalyysiin, jos sillä tarkoitetaan kirjattujen, kuultujen sekä nähtyjen sisältöjen analyysiä väljänä teoreettisena kehyksenä. (Tuomi & Sarajärvi 2008, 91.)

Tässä kappaleessa ja sen alaotsikoissa käyn läpi aineistoja ja niistä saatua tietoa ja sekä niistä havaittavissa olevan lopputuleman.

6.1 Muistiot ja dokumentit

Aloin käymään läpi Järjestöareenan muistiota kronologisessa järjestyksessä, eli vanhimmasta uusimpaan. Näin dokumenttien läpikäyminen ja kirjaaminen on kerronnallista ja helposti luettavaa. Keräsin jokaisesta muistiosta ylös seuraavat tiedot: aika, osallistujien määrä, pääaiheet ja seuraavan tapaamisen ajankohta. Tein näistä muistiinpanoista oman materiaalin, jotta tiedonkäsittely helpottuisi, näin kaikki oleellinen olisi samassa paikassa. Muistioista kootussa materiaalissa etsin vastauksia tutkimuskysymyksiin ja tutkin tilastoitavaa tietoa, kuten osallistujia määrät Järjestöareenan vuosikokouksissa.

6.1.1 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2007-2010

Nämä vuodet käsittelevät Keski-Suomen Järjestöareenan alkutaivalta, jolloin toimintaa käynnisteltiin. Ensimmäisissä muistiossa ilmenee se, miksi päädyttiin nimeen Keski-Suomen Järjestöareena ja mikä sen tarkoitus ja toimintamuodot olisivat. Tässä koosteessa nousee näkyviin myös se, mistä tarpeista Järjestöareena lähti rakentumaan. Lähdeviitaukset muistioiden koosteissa ovat kaavalla vuosiluku, päivä ja kuukausi.

2007

Keski-Suomen Kylät ry kutsuu koolle joukon järjestön edustajia järjestöjen yhteistyöpäivään 8.8.2007. Alustuksista keskustelusta kävi ilmi, että yhteistyölle oli tarve. Päätettiin kokoontua uudestaan ja lähteä viemään asiaa eteenpäin. (Kokousmuistio 2007, 8.8). 12.10. 2007 Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry kutsuu koolle järjestöjen väkeä jatkamaan keskustelua. (Kokouskutsu 2007, 12.10).

30.11.2007

Osallistujia 14

Tarve yhteistoimintaorganisaatioiden yhteistyölle maakunnan järjestöjen tukemiseksi nousi ajankohtaiseksi. Ajatuksena olisi olla vapaamuotoinen, järjestöjen omaan aktiivisuuteen perustuva toiminta, sillä tarve yhteistyölle on selkeästi todettu. Toiminta olisi löyhästi organisoitunutta, yhteiseen hiileen puhaltamista, sillä kaikilla järjestötoimijoilla on yhteisiä haasteita, joihin tulisi vastata. Todettiin, että yhteinen nimittäjä on kolmas sektori. Maakunta liitto lupautui tarjoamaan tapaamisille tilat ja kahvituksen. (Muistio 2007, 30.11.)

2008

21.2.2008

Osallistujia 18

Laaja keskustelu keskisuomalaisten järjestöjen yhteistyön muodosta ja organisoitumisesta. Keskustelussa tuli esille, että varsinkin järjestöjen ääni ja niiden painoarvo sekä järjestöjen yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kuuleminen edellyttäisivät yhteistyön käytänteistä sopimista. Keskustelussa tuli esille erityisesti järjestöjaoksen perustaminen Keski-Suomen liiton yhteyteen. Tapaamisessa käytiin keskustelua järjestöjen koulutus- ja kehittämistarpeista. Tämän lisäksi kerrottu Keski-Suomen Yhteisöjen Tuen tuki- ja kehittämispalveluista. (Muistio 2008, 21.2.)

23.4.2008

Osallistujia 16

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kehittämispäällikkö esitteli väliaikaisen valmisteluryhmän tekemän ehdotuksen järjestökentän yhteistoimintaorganisaatioiden järjestäytymisestä. Yhteistyötapaamisten nimeksi päätettiin valita Keski-Suomen Järjestöareena. Eri nimivaihtoehdoista keskustelussa todettiin, että esillä ollut neuvottelukunta viittaa liiaksi jonkun tahon asettamaan toimielimeen. Foorumi taas miellettiin luonteeltaan avoimemmaksi tapahtumaksi. Keskustelussa todettiin, että lopulta kyse on työryhmien tehtävistä, ei nimistä, sillä tehtävien päällekkäisyyttä tulee välttää. (Muistio 2008, 23.4.)

Tavoitteista todettiin, että Järjestöareenan tulisi olla järjestöjen ääni, voimien kokoaja ja yhteistyön edistäjä julkisen ja järjestötoiminnan välillä. Areena tunnistaa ja kehittää järjestökenttää koskevia tarpeita. Areena toimii myös tiedotuksen välineenä. Järjestöareenan menestyminen riippuu siitä, kuinka toimijat sitoutuvat yhteiseen sopimiseen, sillä areena ei voi olla omien etujen tukemisen eikä valtataistelun väline. (M., 2008.)

Keskustelussa tultiin siihen lopputulokseen, että Järjestöareenan tulee kattaa kaikki toimialat. Päätettiin, että järjestöareena koostuu Keski-Suomen alueella toimivista yhteistoimintaorganisaatioiden edustajista. (M., 2008.)

Nousi ajatus kerran vuodessa järjestettävä kaikille toimijoille avoimesta, Keski-Suomen järjestöjen maakuntafoorumista. Tähän ideaan palattaisiin myöhemmin. Järjestöareenan toimintamuodoiksi sovittiin kahdesti vuodessa pidettävät yhteistapaamiset, joiden välillä yhteisesti valittava työryhmä valmistelee ja vie asioita eteenpäin. Järjestöareenalle valitaan puheenjohtaja, jonka tehtävänä on johtaa puhetta järjestöareenan tapaamisissa, työryhmässä sekä maakuntafoorumissa. Puheenjohtaja ei toimi keulakuvana. (M., 2008.)

Järjestöareenan tiedotuksesta sekä koollekutsumisesta vastaa Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n tiedottaja. Järjestöareenalle tehdään postilista, jonka kautta tavoitetaan kaikki areenatyöskentelyyn osallistuvat tahot. Järjestöareenalle tehdään oma alisivusto www.yhdistystori.fi. (M., 2008.)

Keskustelua järjestöjen koulutus- ja kehittämistarpeista, kehittämispäällikkö Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitosta esitteli lyhyesti luonnoksen järjestöjen koulutustarpeista. (M., 2008.)

4.9.2008

Osallistujia 21

Tapaamisessa kerrattiin Järjestöareenan organisoitumisen ja idea, sekä valittiin puheenjohtaja ja työryhmä. Tapaamisessa käytiin läpi Järjestöareenan julkistaminen keinot ja aikataulut. Työryhmälle on annettu hoidettavaksi laatia tiedote, jota levitetään maakunnallisesti eri medioissa ja laajasti Järjestöareenan toimijoiden verkostoissa. Tapaamisessa esiteltiin väliaikaisen työryhmän tekemä kooste Järjestöareenan koulutuksista, kouluttajista ja koulutusten kehittämisestä. Pitemmän tähtäimen tavoite olisi julkisesti rahoitettu, suunnitelmallinen ja pysyvä koulutus järjestelmä järjestöjen tarpeisiin. (Muistio 2008, 4.9.)

2009

13.2.2009

Osallistujia 19

Tapaamisessa aiheita olivat seuraavat, sivistysjärjestöjen ylläpitämien opintokeskusten tuet järjestöille, jonka esitteli KYT:in kehittämispäällikkö. Sivistysjärjestöt tarjoavat monipuolisesti rahoitusta erilaisiin koulutuksiin, mutta pääsääntöisesti tukea annetaan järjestöjen jäsenjärjestöille, keskustellessa ilmeni, että monet yhdistykset voivat olla jonkin sivistysliiton jäseninä omien keskusjärjestöjensä kautta. (Muistio 2009, 13.2.)

Tapaamisessa käytiin läpi järjestöjen koulutustarpeita, ylös nousseita teemoja olivat viestintä ja toiminnan kehittäminen ja miten aktivoi luottamushenkilöitä. Koulutustarpeet jakautuivat ajankohtaisiin, lyhyisiin tarpeisiin ja pitkiin, toistuviin tarpeisiin. Järjestöareenan työryhmälle annettiin tehtäväksi miettiä ratkaisuehdotuksia koulutusten toteuttamiselle, ja selvittää myös, mille nyt esitetyistä tarpeista on jo olemassa koulutusta. (M., 2009.)

Tapaamisessa erikoissuunnittelija Jyväskylän kaupungin sosiaali- ja terveystalvokeskuksesta kertoi pitkään vireillä olleen Järjestöjen toimitilasuunnitelman nykytilasta. Järjestöjen toimitilojen tarve on entisestään korostunut, kun tiloja on jouduttu poistamaan käytöstä erilaisten sisäilma- ja muiden ongelmien vuoksi. Kerrottiin, että suunnittelua jatketaan tavoitteena saada aikaiseksi RAY:lle hakemus investointiavustuksesta, joka mahdollistaisi joko olemassa olevien tilojen hankkimisen tai uuden rakentamisen tarkoitusta varten. (M., 2009.)

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuesta esiteltiin maakunnallista Yhdistystori –portaalia. Järjestöareenan tiedotussivut löytyvät myös Yhdistystorilta. Yhdistystori on ollut testikäytössä vuoden 2008 alusta, ja virallinen käyttöönotto tapahtuu helmi-maaliskuun vaihteessa. (M., 2009.)

Keski-Suomen järjestöjen maakuntafoorumi on Järjestöareenan toteuttama avoin keskustelu- ja vaikuttamistilaisuus kaikille keskisuomalaisille järjestöille ja järjestötoiminnasta kiinnostuneille. Järjestöjen maakuntafoorumi järjestetään kerran vuodessa. Ensimmäinen maakuntafoorumi järjestetään 29.10.2009. Tapahtuman teemana on Järjestöjen rooli maakunnan kehittämisessä. Seminaarissa halutaan saada maakunnan yhdistysten ääni kuuluviin, ja tavoitteena on osaltaan vaikuttaa myös maakuntaohjelmaan. (M., 2009.)

Tapaamisessa käytiin myös läpi sitä, että Jyväskylän kaupungissa on mietitty, onko tarpeellista perustaa erillinen kansalaistoiminnan neuvottelukunta. Todettiin, että ajateltu neuvottelukunta on kaupungin sisällä toimiva, joten se ei sikäli ole päällekkäinen koko maakunnan kattavan Järjestöareenan kanssa. Katsottiin, että neuvottelukunta ja Järjestöareena täydentävät toisiaan, mutta tiedonkulusta näiden välillä on syytä pitää huolta. (M., 2009.)

4.9.2009

Osallistujia 17

Tapaamisessa tehtiin katsaus Järjestöareenan työryhmään ja sen tehtäviin, siitä ilmeni, että kuluneen vuoden aikana työryhmä on kokoontunut keskimäärin kerran kuussa. Tarvittaessa työryhmän kokouksiin on kutsuttu myös asiantuntijoita työryhmän ulkopuolelta. Työryhmässä on tehty mm. selvitys yhdistysten koulutustarpeista,

suunniteltu Järjestöareenan tiedottamista. Työryhmä on vienyt eteenpäin Järjestöareenan kokousten antamia tehtäviä sekä valmisteltu syksylle 2009 suunniteltua ensimmäistä Keski-Suomen maakuntafoorumia. (Muistio 2009, 4.9.)

Tapaamisessa käsiteltiin Keski-Suomen järjestöjen Maakuntafoorumin alustava ohjelma. Maakuntafoorumista on tarkoitus tehdä vuosittain toistuva järjestökokoontuminen. Vaikka ensimmäinen Maakuntafoorumi suunnataan ennen kaikkea Järjestöareenan toimintaan osallistuville tahoille, on tilaisuudesta tavoite kehittää koko maakunnan järjestöille ja yhdistyksille avoin järjestöjuhla. (M., 2009.)

Tapaamisessa kerrottiin lyhyesti kansalaistoiminnan keskuksen tilanteesta. Keskuksen toteuttamiseksi on RAY:lle tehty sekä investointi- että projektirahoitushakemukset KYT:in nimissä. Keskus tulisi sijoittumaan Kelan entisiin tiloihin. Syksyn aikana selviää RAY:n rahoituksen ja hankkeen toteutumisen edellytyksenä oleva Jyväskylän kaupungin osallistuminen ja sitoutuminen hankkeeseen. (M., 2009.)

Esitely Keski-Suomen Maakuntasuunnitelman ja –ohjelman valmisteluprosessia Keski-Suomen liiton nettisivuilta sekä 18.8.2009 Jyväskylässä pidetystä seutukierrokselta saadun informaation pohjalta. Asiaa päätettiin käsitellä Järjestöareenan tapaamisessa, koska Maakuntasuunnitelman seutukierroksella on kutsuttu liiton taholta rajallisesti järjestöjen edustajia. Heräsi kysymys, miten järjestöt pystyvät vaikuttamaan maakuntasuunnitelman valmisteluun ja millä aikataululla. Tapaamiseen osallistujille jaettiin kyselylomakkeet tätä koskien. Koosteen pohjalta valmistellaan kommentti puheenvuoro marraskuun maakuntafoorumille. (M., 2009.)

2010

22.1.2010

Osallistujia 15

Tapaamisessa käytiin läpi ensimmäisen Keski-Suomen järjestöjen maakuntafoorumia, joka pidettiin 9.11.2009. Tilaisuuteen oli tullut yli 60 osallistujaa ja tulijoita olisi ollut enemmänkin, jos tilat olisivat riittäneet. Tilaisuuden tavoitteena oli tehdä Järjestöareenan toimintaa tutuksi, sekä verkostoitua uusiin toimijoihin. Keski-Suomen Liitto halusi myös järjestöjen osallistuvan maakuntasuunnitelman tekemiseen. Tilaisuuden

ensimmäiset kommentti puheenvuorot käytettiin tähän. Todettiin, että maakuntafoorumille on tilausta ja tarvetta jatkossakin. Kommenteissa kävi ilmi foorumin avanneen yhteyksiä uusiin suuntiin ja yhteistyö kumppanuuksiin. Työryhmälle annettiin tehtäväksi maakuntafoorumin kehittäminen, vahvaksi maakunnalliseksi tapahtumaksi, joka mahdollistaa vapaamman kohtaamisen osallistujien välillä. (Muistio 2010, 22.1.)

Tapaamisessa käytiin läpi Järjestöareenan toimintamuotoa ja todettiin, että Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n tiedottajan työpanosta lukuun ottamatta Areenalla ei ole pysyviä resursseja. Seuraavan kerran puheenjohtaja ja työryhmä valitaan syksyllä 2010. Kerrottiin eri tahoilta tulleen odotuksia sen suhteen, että Järjestöareena toimisi järjestökentän edustajana erilaisissa työryhmissä tai antaisi kannanottoja koko järjestökentän puolesta. Keskustelussa todettiin, että koska Areena ei ole juridinen toimija, se ei voi ottaa kantaa tai toimia järjestökentän edustajana tällaisissa tilanteissa. Todettiin, että Järjestöareenasta ei alun perin ole ajateltu muotoutuvan omaa organisaatiota, eikä sitä ole syytä sellaiseksi kehittää. Järjestöareena on paikka suunnittelulle ja yhdessä sopimiselle. Kommentointi ja osallistuminen työryhmiin on Areenan toimintaan osallistuvien yhdistysten ja järjestöjen tehtävä. Järjestöareenan kokouksissa voidaan sopia, kuka osallistuvista yhdistyksistä ottaa tehtäväkseen kommentoinnin. (M., 2010.)

Keski-Suomen liiton ja järjestöjen yhteispalaveri 26.3.2010 teemana maakuntaohjelma ja –suunnitelma, jonne järjestöiltä on pyydetty puheenvuorot. Tilaisuuden aineisto annetaan valmiina etukäteen kommentoitavaksi. Maakuntaohjelman teko on käsillä ja ohjelma tehdään vuosille 2011-14. Sovittiin, ketkä osallistuvat kommenttien tekemiseen sekä teemaryhmien kokoonkutsujat. (M., 2010.)

Yhdistystori on ollut toiminnassa vajaan vuoden, ja sivuston käyttäjämäärä on tasaisessa kasvussa. Vuodelle 2010 suurimpana tavoitteena on aktivoida yhdistyksiä itse päivittämään tietojaan yhdistys tietokantaan. (M., 2010.)

3.9.2010

Osallistujia 15

Uuden puheenjohtajan ja työryhmän valinta, sekä työryhmän tuleviksi tehtäviksi valittiin eduskuntavaalit ja vaikuttamistyö. (Muistio 2010, 3.9.)

Työryhmä on valmistellut tulevaa maakuntafoorumia ja toivoo kommentteja siihen liittyen. Päivän tavoitteita olisi verkostoituminen ja tutustuminen järjestötoimijoihin, sekä ajatus maakunnan järjestöjen toiminnan tunnetuksi tekeminen yhteistyössä median kanssa. Maakuntafoorumin toteuttamisen yhteydessä on suunniteltu yhteistyötä Keskisuomalaisen ja radio Keski-Suomen kanssa järjestötoiminnan esille tuomiseksi ennen tai jälkeen maakuntafoorumin. Aiheita juttuihin nousi mm. yhteiskunnallisia palveluja tuottavat järjestöt, vapaaehtoistoiminnan ammatillisuus ja vaikuttamistyö, sekä itse Järjestöareena ja sen toiminta. Tärkeänä nähtiin se, että vaikuttavuutta voitaisiin lisätä tekemällä tehty työ näkyväksi. (M., 2010.)

Tapaamisessa esiteltiin koonti vuoden 2009 koulutustarpeista ja vuoden 2010 tulevasta koulutus tarjonnasta. Nostettiin ylös myös www.yhdistystori.fi sivuton koulutus portaalista ja kehoitettiin muitakin viemään tietoa koulutuksista sinne. (M., 2010.)

6.1.2 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2011-2014

Tällä aikajaksolla Järjestöareenassa on käyty läpi tavoitteita ja toimintaa. Maakuntafoorumin järjestäminen on jatkunut joka vuosi. 2011 kevään kokouksessa käytiin läpi Järjestöareenan linjauksia ja työryhmän tehtäviä. Areenan vuoden 2014 tapaamisessa käytiin läpi palautteita toiminnasta tähän asti ja annettu kehittämisen paikkoja ja ideoita, miten toimitaan jatkossa.

2011

21.1.2011

Osallistujia 22

Tapaamisessa puhuttiin Järjestöareenan tehtävistä, resursseista ja maakunnallisuudesta. Tapaamisessa tehtiin ryhmätöitä seuraavien kysymysten pohjalta: miten saadaan koko kenttä mukaan, Jyväskylän tarpeet vs. maakunnallisuus ja rakenteen toimivuus. (Muistio 2011, 21,1.)

Työryhmän laatimat Järjestöareenan linjaukset ovat seuraavat, Areenan tapaamiset ovat tarkoituksenmukaisesti järjestetty Jyväskylässä, koska osallistujien työpisteet sijaitsevat pääasiassa siellä. Tämä myös liikkumisen ja ajanhallinnallisista syistä. (M., 2011.)

Maakuntafoorumi voidaan järjestää Jyväskyläs sijaan maakunnassa, jos sille löytyy paikallinen vastuu taho sitä järjestämään. Maakuntafoorumin teema sovitaan jatkossa keväisin. (M., 2011.)

Työryhmä valmistelee etukäteen tapaamisten teemat pohjaten ne edellisessä tapauksissa nousseista ja ajankohtaisista aiheista, mutta puolet tapaamisten ajasta käytetään keskusteluun ja asioille, joita ei ole ennakoon valmisteltu. Tämä siksi, koska Areena on vapaa foorumi keskustelulle ja paikka, jossa voi tuoda esille ajankohtaisia asioita, sekä toiveita. (M., 2011.)

Todettiin, että Järjestöareenan nykyinen rakenne on toimiva ja tapaamisia järjestetään jatkossakin. Areenan kannattaa olla jatkossakin kokoonpanoltaan kiinteä, jotta pysytään raameissa asioiden suhteen ja ne etenevät. Tavoitteita kirkastettiin, ja toiminnan periaatteita kerrattiin. Painotettiin, että mukana olijoilla tulee olla halu ja resurssi toimia yhteisien tavoitteiden eteen. Järjestöareenan tiedottaminen on jokaisen mukana olevan tahon vastuulla. (M., 2011.)

9.9.2011

Osallistujia 19

Kertaus edellisessä kokouksessa esiteltyihin linjauksiin ja Areenan tavoitteisiin.

Järjestöareena, järjestöjen ääni ja voimien kokoaja.

1. Tunnistaa maakunnan eri toimialoilla toimivan järjestökentän tarpeita
2. Tarpeisiin vastaavat eri toimijat sovitusti
3. Tiedottaminen (jokaisen Järjestöareenalla toimivan vastuulla):

Areenan olemassaolosta ja tehtävästä

Areenalla sovituista asioista

4. Edistää yhteistyötä järjestöjen kesken sekä julkisen ja järjestötoiminnan välillä.

Järjestöjen rooli maakunnan kehittämisessä (M., 2011).

Keski-Suomen liitolta on tarjonnut kehittämisrahaa maakunnan järjestöjen yhteistyön edistämiseksi. Toiminta on osa maakuntastrategian mukaista kehittämistoimintaa. Asiasta on neuvoteltu KYT:n ja Järjestöareenan työryhmän kanssa. Alustavana tee-

mana on kansalaisen hyvinvoinnin parantaminen. Rahoituksen haku tulisi laittaa viireille kuluvan vuoden aikana. Mikäli omarahoitusosuus näyttäisi järjestävän yhdistysten yhteistyöllä, niin järjestetään ideointipalaveri. (M., 2011.)

Vapaaehtoistoiminnan teemavuoden tapahtumien suuren tarjonnan vuoksi tämän vuoden maakuntafoorumina toimii Vapaaehtoiseksi! –messut 8.10.2011. (M., 2011.)

Eläkeliiton Keski-Suomen piiri ry:stä esiteltiin tulevaa teemavuotta, EU:n aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden eurooppalainen teemavuosi 2012. Teemavuoden suunnittelua varten perustetaan suunnittelutiimi. (M., 2011.)

Keskustelua Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistys YTY ry, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry ja Terveystieteiden edistämisen keskus ry:n perustamasta SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry:stä, jonka toiminta alkaa 1.1.2012. (M., 2011.)

2012

20.1.2012

Osallistujia 21

Tapaamisessa Keski-Suomen liitto esitteli hyvinvointi strategia 2020. Tavoitteena on ollut tehdä lyhyt, ytimekäs strategia, jossa on selkeästi kuvattu toimenpiteet, joihin eri toimijoilla on helppo kiinnittyä. Strategian toteuttamiseen on järjestöille varattu selkeä rooli, ja yhteistyötä ollaan valmiita myös tukemaan. (Muistio 2012, 20.1.)

Maakuntafoorumin kantavana ajatuksena on tänä vuonna tutustuminen ja verkostoitumisen tarpeet ja se järjestetään 15.11.2012. (M., 2012.)

Syksyn 2012 tapaamisessa valitaan Keski-Suomen Järjestöareenalle uusi työryhmä ja puheenjohtaja. Järjestöareenan toimintaan osallistuvia toimijoita pyydetään miettimään ja ehdottamaan sopivia ehdokkaita sekä puheenjohtajaksi että työryhmän jäseniksi. (M., 2012.)

7.9.2012

Osallistujia 16

Valittiin Järjestöareenan puheenjohtaja ja työryhmä seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi 2012-2014. (Muistio 2012, 7.9.)

Palautekeskustelua Järjestöareenan neljä vuotisesta toiminnasta. Kysymykseen miten Järjestöareena voisi toimia aidosti ja järjestökentän tarpeisiin vastaten, tuli seuraavia vastauksia: näkyvyys, yhteinen missio, tapahtumissa joukolla mukana, jalkautuminen. Areenan toiminta näkyväksi ruohonjuuritasolle. Se mitä Areenan tapaamisista kukin saa itselleen, mikä on motivoinut tulemaan paikalle, antoi seuraavia vastauksia: tiedonvälitys, verkostoituminen henkilö- ja järjestö tasolla, kontakti liittoon. Kun kysyttiin ideoita ja ehdotuksia saatiin seuraavanlaisia ehdotuksia: järjestötyön näkyvyyden lisääminen, uusien toimijoiden kartoittaminen, areena nostamaan ajankohtaisia asioita esille, vapaaehtoistyön merkitys ja tähän liittyvä yhteistyö, vaikuttamistoiminta ohjelma tasolla. Kysymykseen, missä on onnistuttu tuli seuraavanlaisia vastauksia: järjestökenttää kuullaan, moninaisuudesta nousee yhteinen ääni, maakuntaliitosta saadaan tietoa strategioista ja tieto välittyy. Liiton kanta oli seuraava: Areena on paikka, josta tavoittaa järjestöt, jolta lausuntoja ja kommentteja, yhteistyökuviot useiden järjestöjen kanssa valituissa teemoissa. (M., 2012.)

Tapaamisessa käsiteltiin Hyvinvointi strategia – Järjestökyselyn purku, jossa esiteltiin kyselyn tuloksia ja palaverissa saatuja kommentteja. Todettiin, että tehtävää on paljon laajemmalle toimijajoukolle kuin hyvinvointi strategiassa on otettu huomioon. Toimintojen mallintaminen ja levittäminen on myös tarpeen. (M., 2012.)

2013

25.1.2013

Osallistujia 11

Keski-Suomen Maakuntafoorumissa kerättiin palautteista ja toiveita, joihin voisi Järjestöareena voisi tarttua. Kehitystyölle on tarvetta. Työryhmä on kirjannut kaksi pääaihetta, joita käsitellään. Yksi niistä on järjestöjen viestintä ja toinen järjestöjen verkostoituminen, sekä sen tukeminen. (Muistio 2013. 25.1.)

Järjestöjen viestinnästä nostettiin esiin tarpeet ja tulevat toimenpiteet. Keskustelua käytiin kunkin kentän viestintätarpeista, sekä jo tehdyistä viestintäponnistuksista. Näitä oli mm. Jyväsräihä: Viestinnästä voimaa! -hanke, jossa järjestetty viestintä iltoja eri maakunnissa. Yhdistystori, joka kokoaa toimijoita. Tapaamisessa käytiin läpi tulevia viestintään liittyviä koulutuksia. (M., 2013.)

Viestinnän haasteista nousi seuraavanlaisia kysymyksiä: sisäinen- ja ulkoinen viestintä, miten viestitään? Tarvitaanko järjestöjen välisessä viestinnässä koordinoijaa, liittyen tietojen päivittämiseen? Olisiko yhteinen tiedotusresurssi tarpeen? Kohderyhmälle viestiminen, pitäisikö tehdä kartoitus tästä? Sovittiin, että Järjestöareenan työryhmä jatkaa tarjonnan selvittelyä ja se laitetaan näkyväksi. Nousi, että opiskelijatyönä Humakista voisi tehdä kartoitusta. Yhdistystorissa on kuntakohtainen tapahtumakalenteri ja sen kautta kannattaa tiedottaa toiminnoista. (M., 2013.)

Järjestöjen verkostoitumiseen ja sen tukemiseen ehdotettiin seuraavia toimia: jokainen voisi hyödyntää toisen osaamista, esim. pyytää vierailemaan. Kysymys verkostojen hallinnan mahdollisuudesta nousi esille, tästä on pohdittava minkä verkostojen kautta yhteistyö etenisi. Sovittiin, että piirretään kartta maakunnan verkostoista, sillä tehdään näkyväksi alueittain mitkä toimijat ovat oleellisia verkostojen koollekutsujia. Toisen käytännön toimi on heittää haasteena järjestöille toimialoittain maakunnan hyvinvointi ohjelman toteuttaminen. (M., 2013.)

Joka vuotuiset valtakunnalliset kohtaamispaikkapäivät pidetään Jyväskylässä 12.-13.3.2013. Tapaamisessa koottiin Järjestöareenan rinnakkaisseminaariin vinkkejä. Mahdollisiksi käsiteltäviksi aiheiksi nousi mm. Järjestöareenan syntyminen ja organisoitumismuoto, mitä toiminta edellyttää, jatkuva kehittämisen tarve ja niin edelleen. (M., 2013.)

13.9.2013

Osallistujia 11

Tapaamisessa esiteltiin järjestöareenan työryhmän kokoaman verkostokartoitus. Ilmeni, että verkostoja on monenlaisia ja niiden luokittelu on haastavaa. Valmista koostetta ei ole aikaisemmin ollut. Nyt tehdyssä on mukana verkostoja ja toimintamalleja, ja tiedot ovat työryhmän yhteyksien, sekä julkisen tiedon pohjalta. (Muistio 2013, 13.9.)

Verkostoilla on monenlaisia tehtäviä, kuten tiedon kokoaminen, välittäminen ja vaihtaminen. Aineiston perusteella merkittävimpiä syitä verkostojen kokoamiseen on päätöksentekoon vaikuttaminen. Kerätyn koosteen pääpiste on Jyväskylän alueella, ja se

millaisia vastaavia verkostomaisia toimintoja on muualla Keski-Suomessa jää selvitet-
täväksi. Verkostokartoituksesta käydyssä keskustelussa nousi seuraavia asioita: miksi
selvitystä tarvitaan? Mistä on hyötyä työn kannalta? Julkisen puolen tarve päästä yh-
teyteen toimijoiden kanssa. Tietojen luokittelu, millä perusteilla ja mitä varten. Pää-
tettiin, että kartoitusta täydennetään ja päivitetään aika ajoin. (M., 2013.)

Tapaamisessa käytiin myös läpi järjestöjen roolia Keski-Suomen strategian 2040 val-
mistelussa. Tästä paikalla oli kertomassa Keski-Suomen liiton kehittämisjohtaja. Kävi
ilmi, että valmistelua on tehty uudella tavalla, jossa käytetään vuorovaikutukseen foo-
rumeja ja sähköistä keskusteluyhteyttä, sekä asiantuntijapaneeleja. Aiheita ovat mm.
aluetalous, yhtenäisyys, ympäristö, kansalaislähtöisyys ja saavutettavuus. (M., 2013.)

Tapaamisessa ideoitiin syksyn maakuntafoorumia. Teemaksi nousi verkostot ja järjes-
törajat ylittävän yhteistyön mahdollisuudet. Todettiin, että vapaamuotoista maakun-
tafoorumia ei tänä vuonna järjestetä lähinnä taloudellisista resursseista johtuen. (M.,
2013.)

Tapaamisessa nousi aihe Sote-uudistus. Käytiin läpi missä mennään ja mitkä ovat
Keski-Suomen suunnitelmat, ja mitä tarkoittaa järjestöjen kannalta. Paljon isoja kysy-
myksiä mm. lähidemokratia ja osallisuus, miten yhteisöt mukaan uuteen malliin, pal-
veluaukot, keskittäminen, jne. (M., 2013.)

2014

24.1.2014

Osallistujia 12

Syksyn tapaamisessa valitaan seuraavan kauden puheenjohtaja ja työryhmä. Tapaami-
sessa käytiin läpi puheenjohtajan ja työryhmän tehtävät. Puheenjohtajan tarkoitus on
johtaa puhetta, ei toimia Järjestöareenan kasvoina. Työryhmän tehtäviin kuuluu val-
mistella toimenpiteitä ja tapahtumia sekä viedä niitä eteenpäin. Työryhmän kokoon-
panossa on huomioitu eri toimialojen edustus ja jäsenet sitoutuvat toimintaan. (Muis-
tio 2014, 24.1.)

Tapaamisessa käytiin läpi STO3, eli sisäinen turvallisuuden ohjelmatyötä, joka on osa
kunnan ja valtion lakisääteistä ohjelmaa. Sen valmisteluissa tehtyjen selvitysten mu-
kaan, turvattomuuden suurin aiheuttava tekijä on yksinäisyys. Tässä olisi nähtävillä

järjestöille vaikuttamisen paikka. Sitä seurataan hyvinvointi kertomuksen kautta ja täytäntöönpanoa valvoo AVI. Elinkeinoelämä ja järjestöt on toivottu suunnitelmiin mukaan, näin ei kuitenkaan ole käynyt. (M., 2014.)

Tapaamisessa keskusteltiin paikallisen kehittämisen malleista tulevilla hankekaudella. Läpi käytiin Leader-ryhmien tavoitteista, tehtävistä ja valtakunnallisen ohjelman valmistelutilannetta. Toiminta suuntautuu jatkossakin maaseutualueille ja rahoitettava toiminta säilyy samankaltaisena, eli investointi ja kehittäminen ovat pääosassa. Keski-Suomessa entiset Leader-ryhmät säilyvät, haku siirtyy sähköiseen Hyrrä –järjestelmään. Yhdistysten rekisteritiedot on oltava ajan tasalla ja avainhenkilö tarvitsee sähköisen tunnistautumisen. Haku alkanee 2014–2015 vuoden vaihteessa.

Kaupunki-Leaderin Kestävää kasvua ja työtä 2014-020- ohjelmaan ei saatu Leader-toimintatapaa. (M., 2014.)

Käytiin läpi Järjestöbarometri SOSTEN edustajan puolesta ja sen rakentamisen periaatteista. Järjestöbarometri kerää ja välittää ajankohtaista tietoa sosiaali- ja terveysjärjestöistä. Kyselyaineiston ja tilastojen ja rekisterien pohjalta kootusta aineistosta saa valtakunnallisen kokonaistilanteen. (M., 2014.)

Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen tavoitteena on rakentaa asukas- ja asiakaslähäinen tuotantorakenne ja toimintamalli, jolla turvataan keskisuomalaisten sosiaali- ja terveyspalvelut. Hankkeelle annettiin 975 000 euroa. Hankkeeseen toivotaan järjestöjä mukaan. (M., 2014.)

12.9.2014

Osallistujia 14

Valittiin toimikaudelle puheenjohtaja sekä kahdeksan henkinen työryhmä. (Muistio 2014, 14.9.)

Esiteltiin Keski-Suomen strategiavalmisteluun liittyvät järjestöjen vaikuttamisen paikat sekä annettujen lausuntojen vaikutukset maakuntastrategiaan. (M.,2014.)

Tapaamisessa käytiin läpi aihetta, Järjestöt mukana hyvinvointikertomusten teossa Keski-Suomessa. Keskustelussa tuli esille, että muun muassa Jyväskylässä tehdään sähköistä hyvinvointikertomusta, johon järjestöt on otettu mukaan. Tietoa siitä missä

kunnissa Keski-Suomessa hyvinvointikertomus tehdään ja kuinka järjestöt niiden laatimisessa otetaan huomioon ei ole vielä tietoa. KYT on tekemässä kuntakyselyä. Todettiin, että tämä asia voisi olla hyvä selvitettävä kyselyn yhteydessä. Järjestöareenan työryhmä tekee aiheesta selvityksen seuraavaan areenatapaamiseen. (M.,2014.)

Tapaamisessa tehtiin katsaus aiheeseen, Kansalaislähtöinen kehittäminen ja muut järjestölähtöiset ESR-hankkeet. Käytiin läpi, mihinkä hankkeisiin Järjestöareenan toimijat ovat rahoitusta ensimmäisellä hakukierroksella hakeneet. Näitä hankkeita ovat muun muassa KYT:in hakema Välittäjäorganisaatiohanke toimintalinjaan 3, työllisyyden edistäminen, jossa mukana yhdeksän osa hanketta. Sovatekin Kunnolla töihin -hanke, se on uudenlaisen toimintamallin selvittäminen työ- ja toimintakyvyn selvittämiseen. (M.,2014.)

Tapaamisessa käytiin läpi Maakuntafoorumia, jossa teemana on Järjestöt ja kunnat yhteistyössä. Alustava ajankohta 13.11. 2014. Todettiin teeman olevan tärkeä ja ajankohtainen. Todettiin, että tapahtuman tulisi olla ruohonjuuritasolle suunniteltu. Järjestöareenan työryhmä jatkaa suunnittelua. (M.,2014.)

6.1.3 Tapaamisten muistioiden koosteet vuosilta 2015-2018

Tämän aikajakson loppupäässä Järjestöareenassa painopisteeksi muodostuu sote- ja maakuntauudistus. Muun muassa kumppanuuspöydän suunnitteleminen on tämän aikajakson suurimpia Järjestöareenassa tehtäviä suunnittelutöitä. Tällä aikajaksolla osallistujamäärät ovat olleet tasaisimmat ja nousujohdanteista vuotta 2018 kohti.

2015

30.1.2015

Osallistujia 19

Tapaamisessa aiheena oli Sote 2020 Keski-Suomen näkökulmasta ja lähipalveluiden ja yhdistysten merkitys kansalaisten hyvinvoinnin turvaajina. Kansalaisten kuuleminen uudistuksen valmistelussa on erityisesti lähipalveluiden osalta merkittävässä osalta. Järjestöille on tulossa kysely kevään aikana. (Muistio 2015, 30.1.)

Tapaamisessa käytiin läpi vuoden 2014 Järjestöbarometri, joka on tehty vuosittain vuodesta 2006 alkaen. Barometri ilmestyy jatkossa, joka toinen vuosi. Seuraava siis vuonna 2016. (M., 2015.)

Tapaamisessa esiteltiin myös Työhyvinvointi kolmannella sektorilla –selvityksen tuloksia. Selvityshankkeessa tavoitteena oli tarkentaa kuvaa järjestöjen asiantuntijatyötä tekevien työhyvinvoinnista. Hanke on ESR-rahoitteinen. (M., 2015.)

Ilmoitettavissa asioissa tuli tieto, että Yhdistystori muuttaa vuoden aikana toimeksi.fi –alustalle. (M., 2015.)

11.9.2015

Osallistujia 16

Maakuntafoorumi 2015 pidetään 26.10.2015 ja sen teema on: Ihmisen asialla! Ihmisen hyvinvointi yhdistysten ja kuntien yhteinen asia! (Muistio 2015, 11.9.)

Tapaamisessa käytiin läpi Suomi 100 vuotis- syntymäpäivää, joka on vuonna 2017. Tapahtumia on tulossa koko vuodelle. Se on valtakunnallinen tapahtuma ja kuusi suurta kaupunkia, sekä kaikkien maakuntien liitot on haastettu mukaan järjestämään näitä tulevia tapahtumia. Maakuntafoorumi sopisi tapahtumaksi, jos siihen sisällyttäisi Suomi 100 teemaa. Keski-Suomen liitto avaa 2016 alussa hankehaun tapahtumien järjestämiseksi, mutta rahoituskehys ei vielä selvä. (M., 2015.)

Tapaamisessa käytiin keskustelua maakunnan kansanedustajiin vaikuttamisesta, ehdotettiin, että maakuntafoorumiin voisi kutsua kansanedustajia ja heitä on jo kutsuttu nuorisofoorumiin. Toimialakohtaisia tapaamisia on jo järjestetty ja jatkossa voisi kutsua kansanedustajia kuukausittaisiin kohtaamisiin esimerkiksi Mataralle. Päätettiin järjestää kansanedustajille tilaisuus 9.11. Tourujoki- salissa. Työryhmä suunnittelee tilaisuuden, mutta muutkin Areenalaiset ovat tervetulleita. (M., 2015.)

Tapaamisessa käytiin läpi sitä, mihin suuntaan Suomi ja järjestöt ovat siirtymässä nykyisen hallituksen ohjelmassa. Hyviä asioita oli hyvinvoinnin ja terveyden strategiset painopistealueet, osallisuuden ja kokemusasiantuntijuuden esille tuominen, sekä järjestöt nähdään ja tunnustetaan kumppaneina. Vapaehtoistoimintaan liittyvien stereotyyppien purku. Huonoina asioina hallitusohjelmassa nähdään työllisyyspolitiikka,

joka jatkaa eriarvoistumista ja rahavirtojen valitut suuntaukset eivät tuo hyviä periaatteita ohjelmassa. (M., 2015.)

Yhdistystori on muuttumassa, sen on tarkoitus siirtyä täysin uudelle alustalle vuoden 2016 alkuun mennessä. (M., 2015.)

KYTKE-hankeen tarkoitus on kehittää opiskelijoiden työelämävalmiuksia järjestöissä ja se on saanut ESR rahoituksen kahdeksi vuodeksi. Siihen kaivataan vielä lisää järjestökumppaneita. (M., 2015.)

2016

29.1.2016

Osallistujia 15

Tapaamisessa tehtiin katsaus Järjestöareenan menneeseen ja tulevaan toimintaan. Syksyn tulevassa tapaamisessa valitaan Areenalle uusi puheenjohtaja ja työryhmä. (Muistio 2016, 29.1.)

Keskusteltiin, että maahanmuuttajayhdistyksistä ei ole vielä Järjestöareenassa edustusta. Päätettiin kutsua Paremmiin Yhdessä ry mukaan Areenaan toimintaan. (M., 2016.)

Tapaamisessa SPR:n Viitasaaren vastaanottokeskuksen johtaja kertoi mitä mahdollisuuksia järjestökentällä on maahanmuutto- ja turvapaikanhakijatilanteessa, joka on pinnalla. Järjestöt, yhdistykset ja vapaaehtoiset voivat osallistua mukaan vokin arkeen neuvonnan, tiedottamisen ja ohjaamisen muodossa. Rekisteröityjä turvapaikanhakijoita tuli suomeen 2015 vuonna 32 000 ja tänä vuonna heitä on saapunut tähän mennessä lähes 700. Tulevia haasteita tilanteessa on saada kotoutumispalveluita turvapaikan saaneille. Alaikäisten ja lasten määrä on suuri. Hanketoimintoja on käynnistymässä ja kehitteillä. ESR-hankehaku käynnissä ja se päättyy helmikuun loppuun mennessä. (M., 2016.)

Tapaamisessa puhuttiin myös siitä, että maakunnallinen hankerahoitus näyttäisi avautuvan maaliskuussa 2016. Hakijoina voivat olla ne hankkeet, jotka ovat saaneet Suomi100 -statuksen. (M., 2016.)

Laaja työryhmä, jossa on mukana muun muassa Koske, Keski-Suomen kylät, SOSTE, KYT, Keski-Suomen sote2020 -hanke, Keski-Suomen sosiaaliturvayhdistys suunnittelevat RAY-hanketta Hyvinvointi yhteistyö Keski-Suomessa -teemalla. Toimijoista koottu työryhmä työstää suunnitelmaa kevään hakuun. (M., 2016.)

Tapaamisessa ilmoitettiin järjestöjen ja kaupungin yhteistyöfoorumeista, jotka järjestetään 3.2. ja 25.2. (M., 2016.)

9.9.2016

Osallistujia 20

Tapaamisessa käytiin läpi Järjestöareenan historiaa ja periaatteita. Tapaamisessa käytiin läpi kesällä lähetetyn kyselyn tuloksia, joka käsittelivät Järjestöareenan arviointia. Tämän jälkeen ideoitiin ryhmätehtävänä Järjestöareenan tavoitteita, joissa areena voisi olla apuna tai vaikuttamassa seuraavan kahden vuoden toimikauden aikana. Ryhmät miettivät myös, millä edellytyksillä tavoitteisiin päästäisiin. Ryhmissä käsiteltiin myös Maakuntafoorumia ja, että järjestetäänkö sitä tänä vuona ja jos järjestetään niin millä teemalla. (Muistio 2016, 9.9.)

Ryhmätyöskentelyn purussa nousi seuraavia aiheita: sote- ja maakuntauudistus on lähivuosien suurimpia ja tärkeimpiä tehtäviä. Järjestöjen kohtaamisen ja yhteistyön mahdollistaminen. Järjestöareenan profiilin nostaminen. Konkreettiset kannanotot maakuntauudistuksen valmisteluun. Työryhmän tehtävänä tiedottaa Areenaa ajan-kohtaisista asioista ja valmistella nopeasti reagointia vaativat kannanotot. Työryhmälle annettiin myös mietittäväksi, että muutetaanko Areenan organisoitumistapaa. (M., 2016.)

Ryhmätöissä nousi esille väärinkäsitys siitä, että Keski-Suomen Järjestöareena olisi Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n ylläpitämää toimintaa. KYT on toki aktiivisesti mukana Järjestöareenan toiminnassa, mutta Järjestöareena on kaikkien siihen osallistuvien yhteinen kumppanuuspöytä, jossa kaikki osallistujat ovat tasa-arvoisessa asemassa. (M., 2016.)

Tapaamisessa valittiin puheenjohtaja ja työryhmä kaudelle 2017-2018 ja kerrattiin läpi näiden toimintaperiaatteet ja tehtävät. (M., 2016.)

2017

27.1.2017

Osallistujia 17

Tapaamisessa käytiin läpi Järjestöareenan ideoimaa kumppanuuspöytää, sekä käytiin myös läpi Areenan tarkoitusta ja toimintamallia. Viime vuoden tapaamisissa päätään nostanut maakunta- ja soteuudistus sovittiin tämän vuoden painopisteeksi Areenassa. Tähän liittyen työryhmä oli tehnyt Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelun johtoryhmälle kannanoton järjestöjen mukaan ottamisesta valmistelutyöhön 22.11.2016. Asia eteni ripeasti ja tämän jälkeen Järjestöareenalta pyydettiin edustajia esivalmistelun työryhmään nopealla aikataululla. (Muistio 2017, 27.1.)

Tapaamisessa käytiin läpi aihetta Keski-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen tilanne järjestöjen näkökulmasta, sillä tällä hetkellä meneillään on esivalmisteluaihe. Tuli ilmi, että järjestöjen tulisi asemoitua jatkossa uudenaikaisesti, sillä maakunnat ovat uusi itsenäinen kokonaisuus, ja niiden tulee luoda itselleen omat roolit. Järjestöjen tulisikin selkeyttää omia roolejaan kentällään. Keski-Suomen maakuntauudistuksen projekti-päällikkö toi esille sen, että järjestöt nähdään luottamuksen rakentajina. Järjestöareena nähdään erinomaisena yhteistyöelimenä, sillä järjestöjen kanssa halutaan hyvä ja toimiva keskusteluyhteys. Mutta silti on tarvetta mennä eteenpäin. (M.,2017.)

Maakunta- ja soteuudistuksesta jatkettiin vielä Keski-Suomen sote-vastuuvalmistelijan puheenvuorolla. Hän piti tärkeänä sitä, että valmisteluja tehdessä asiakas tulisi pitää mielessä ja se, mitä asiakas saa sote- palveluista. Tätä edesauttaa maakunnan palvelulupaus. Puheenvuorossa kerrottiin, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta tulisi järjestöjen rooli olemaan merkittävä. Tämänkin takia tiivis vuoropuhelua ja uudistumiskyky on tarpeen. Äänekoskella järjestetään 16.3.2017 muutosjohtajien maakuntakierros, johon kehoitettiin osallistumaan. (M.,2017.)

Puheenvuorojen jälkeen heräsi keskustelu aiheesta. KYT ry:n toiminnanjohtaja pitää Järjestöareenaa voimavarana Keski-Suomelle, pitkään harjoitetun kumppanuuden myötä. Hän ehdotti yhden mahdollista mallin jaotteluun, jossa järjestöt laitettaisiin kolmen katon alle. Näitä olisivat 1) palvelujen tuottajat, 2) järjestölähtöinen auttamistyö, sisältäen kaikki tasot ja 3) vapaaehtoinen kansalaistoiminta. Yhteisessä keskustelussa nousi myös huolta siitä, tullaanko kansalaisia aidosti kuulemaan. Sillä järjestöt

ovat silloin vahvoilla, kun palveluntuottajien kriteeristöissä asiakas on otettu huomioon. Pienempien järjestöjen resurssit herättivät myös huolta. (M.,2017.)

Sote- ja maakuntauudistuksesta järjestetään lähitulevaisuudessa erilaisia tilaisuuksia, muun muassa SOSTE järjestää Kuntaliiton kanssa tilaisuuden ”Järjestöjen toimintaedellytykset tulevaisuuden kunnassa” 4.5.2017. (M.,2017.)

Puheenjohtaja kertasi Järjestöareenan työryhmän toimintamallia ja kertoi, tapaamisessakin paljon käsiteltyyn sote- ja maakuntauudistuksen vieneen ryhmän aikaa. Työryhmä on joutunut välillä reagoimaan nopeastikin, eikä tästä syystä ole pystynyt tuomaan kaikkea Järjestöareenan isoon tapaamiseen. Työryhmä on joutunut tekemään itsenäisiä päätöksiä. Tapaamisessa todettiin, että työryhmä voi tarvittaessa toimia itsenäisesti, mutta tarkoitus on jatkossakin osallistaa koko Järjestöareenaa. (M.,2017.)

Tapaamisessa mietittiin myös Maakuntafoorumin kohtaloa, sekä seutukuntien järjestöverkostojen tarvetta. KYT on laittanut alulle Saarijärven ja Viitasaaren seutukunnan yhteistyöjärjestöt kokoavan verkostomaisen pyöreän pöydän. (M.,2017.)

15.9.2017

Osallistujia 19

Tapaamisessa käytiin läpi Järjestöareenan idea puheenjohtajan toimesta. Kerrottiin, että uusi työryhmä valitaan syksyllä 2018. (Muistio 2017, 15.5.)

Puheenjohtaja esitteli uudistunutta Yhdistysstori.fi sivua ja kehottikin kaikkia järjestöjä rekisteröitymään ja hyödyntämään sitä viestinnässä. (M., 2017.)

Tapaamisessa esittäytyi Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt -hanke. Hankkeen työntekijät kertoivat, että hanke kokoaa maakunnan järjestöjä yhteisille sote- ja maakuntauudistuspäiville muutamia kertoja vuodessa. Kerrottiin myös, että tulossa on Keski-Suomen järjestökartoitus, jonka tarkoitus on saada realistinen ja kuntakohtainen kuva keskisuomalaisesta järjestökentästä. Tämä tukee järjestökentän vaikuttamista ja asemoitumista muutoksessa, sekä kunnallista ja maakunnallista päätöksentekoa. Vastavaan lainen kartoitus on tehty viimeksi vuonna 2008. Toimijoita kehoitettiin jakamaan tietoa tulevasta kartoituksesta. (M., 2017.)

Valtakunnallinen Kansalaistoiminta NYT -tutkimus- ja kehittämispäivä 9.11.2017 Päivä on kaikille kansalaistoiminnan tekijöille, tutkijoille ja kokijoille. Kehittämispäivä pidetään Matarassa. (M., 2017.)

2018

26.1.2018

Osallistujia 22

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti Järjestöareenan ja sen tämän vuoden teemoja (Muistio 2018, 26.1).

SOSTEN yhteiskuntasuhdepääällikkö piti esitelmän aiheesta, eväitä politiikkatason vaikuttamiseen. Esityksestä nousi seuraavia teemoja, vapaaehtoiset ovat merkittävä resurssi, tutkittu tieto ja faktat auttavat vaikuttamistyössä, kysymys, että mihin tulisi vaikuttaa, murroskohdat ovat ainutlaatuinen paikka vaikuttaa, maakuntavaalien tärkeys ja se, että vaikuttamistyön pitää olla jatkuvaa, ei kertaluontoista. (M., 2018.)

Tapaamisessa nousi keskustelua siitä, miten maakuntavaalihin vaikutetaan Keski-Suomessa. Nousi ajatus järjestöjen lukupiiristä, missä seurattaisiin tilannetta ja oltaisiin tietoisia asiasta. Kokemusasiantuntijoiden mukaan otto suunnittelutyöhön. (M., 2018.)

Tapaamisessa käytiin aihetta keskusmaalainen järjestöstrategia ja tarvitaanko sitä. Alustuksen jälkeen nousi esimerkkejä muualta Suomesta, kuten Lapin järjestöstrategia 2030 sekä Pohjois-Karjalan yhdistysohjelma. Aiheen tiimoilta nousi kysymyksiä, mitkä olisivat strategian rajaukset, kenelle se on suunnattu ja onko se sitova. Kysymyksiä heräsi myös muun muassa siitä, että onko strategia oikeasti vaikuttava ja miten järjestöt on huomioitu. (M., 2018.)

Keski-Suomen liitolta tuli aihe maakuntastrategia ja, että lausuuko Järjestöareena jostain yhteistä järjestämissuunnitelmaan, sekä että järjestetäänkö Keski-Suomeen järjestöjen neuvottelukunta (M., 2018).

Tapaamisessa nousi keskustelua siitä, että pitäisi järjestää uusi Areena tapaaminen mahdollisimman nopeasti. Maakunnan ja järjestöjen yhteinen strategia. Lausuntoon vielä kehitettävää. Sovittava kuka ottaa asiat työstettäväksi ja kehitettäväksi. Seuraava työryhmän tapaaminen on laajennettu kaikille halukkaille, se pidetään 15.2.2018. (M., 2018.)

28.3.2018

Osallistujia 21

Tapaamisessa käytiin läpi edellisessä tapaamisessa käydyt asiat ja se, että nyt kokoonnutaan järjestäytymissuunnitelman pohjalta. Tässä tapaamisessa tarkoituksena ja tavoitteena on avata järjestöjen asemaa uudessa maakunnassa sekä tehdä päätöksiä järjestöasioiden neuvottelukuntaan liittyen. (Muistio 2018, 28.3.)

Tapaamisessa käytiin läpi Keski-Suomen liiton puolesta aihetta mitä uusi maakunta tekee ja miten järjestöt toimivat uudessa maakunnassa? Järjestämissuunnitelma on tehty organisaation näkökulmasta ja nyt pyritään tuomaan asiakas näkökulmaa esiin. Tässä työssä järjestöt nähdään avain asemassa. Tapetilla on erityisesti se, miten saadaan asiakkaiden ääni kuuluviin päätöksentekoon. Mietittiin erilaisia suoria osallisuuden muotoja, kuten valiokuntaa ja lautakuntaa. Järjestöjen rooliksi mietittiin muun muassa tiivistä vuoropuhelua palveluntuottajien kanssa, kumppanuuspöydällä tuetaisiin osallisuutta ja yhteistä kehittämistä. (M., 2018.)

Tapaamisessa käytiin läpi myös järjestöjen konkreettisia vaikuttamisen paikkoja. Maakunnalta näitä ovat maakuntastrategia ja järjestäytymissuunnitelma, sekä HYTE -suunnitelma, osallisuussuunnitelma ja maakuntavaalit. Se mitä tarvitaan vaikuttamiseen, on selkeät tavoitteet yhteistyön suhteen, rakenteet, vastuut, sekä toimenpiteet ja niiden resurssit. Käytännössä toimia järjestöillä olisi järjestöstrategia osaksi maakuntastrategiaa, lausunnot järjestäytymissuunnitelmaan, HYTE -kertomus ja -suunnitelma, sekä osallisuusfoorumit ja työryhmä, ja vielä maakuntavaalivaikuttaminen. (M., 2018.)

Järjestöareenan lausunto Keski-Suomen maakunnan Järjestämissuunnitelmaan oli myös tämän tapaamisen asialistalla. Keskusteltiin siitä, että millaista yhteistyötä järjestöjen kesken Keski-Suomessa tulisi tehdä. Keskustelussa nousi muun muassa seuraavia teemoja kuten organisoituminen jatkossa, sitoutuminen, verkostojen vuoropuhelu, sekä tiedotuksen lisääminen. (M., 2018.)

Tapaamisessa puhuttiin Keski-Suomen järjestöasioiden neuvottelukunnasta ja siihen liittyvistä avoimista kysymyksistä. Näitä kysymyksiä olivat muun muassa, että mitkä sen tehtävät olisivat, millä aikataululla se käynnistyisi, mikä olisi sen suhde Järjestöareenaan, kuka kutsuu koolle ja koordinoi ja niin edelleen. (M., 2018.)

Tapaamisessa sovittiin jatkosta seuraavaa: todettiin, että järjestöjen neuvottelukuntaa ei perusteta, vaan lähdetään kehittämään Järjestöareenaa sopivammaksi nykyiseen ja tulevaan tarpeeseen toimintaympäristön muutoksessa. Työryhmä lähtee työstämään ja kutsuu Järjestöareenaa koolle tarpeen mukaan. Ajatuksena kirkastaa toiminta ja tavoitteet, sekä pohdittava organisointuminen jatkossa. Suunnitteluprosessin tiedottamista unohtamatta. (M., 2018.)

7.9.2018

Osallistujia 20

Tapaamisessa kerrattiin, että Järjestöareena on toiminut 10 vuotta nykyisellä toimintamallilla, mutta nyt toimintaympäristön muutoksessa Järjestöareenan työryhmä on valmistellut mallin uudesta toimintamallista (Muistio 2018, 7.9).

Tapaamisessa käytiin ajankohtainen katsaus maakunta- ja soteuudistukseen. Varmuutta siitä, milloin ja miten muutokset tapahtuvat ei ole. Keski-Suomessa jatketaan nykyilainsäädännön mukaisesti valmisteluita. (M., 2018.)

Järjestöjen toiminnan näkyvyys, yhteistyön vahvistaminen, yleishyödyllisen järjestötoiminnan tuki ja järjestöjen, kuntien ja maakunnan yhteistyörakenteet sekä yhdyshenkilöt ovat järjestöjen yhteisiä intressejä (M., 2018).

Tulevia asioita ovat järjestöstrategian tekeminen osaksi maakuntastrategiaa 2019/2020. Osallisuusfoorumien järjestäminen maakuntastrategiaa varten. Maakuntavaalit ja lokakuussa mahdollisesti järjestämissuunnitelman kolmas versio, johon järjestöiltä kannanottoja. (M., 2018.)

Tapaamisessa esiteltiin työryhmän valmisteleva ehdotus siitä, miten Järjestöareena organisoituisi jatkossa ja tästä aiheesta käytiin keskustelua. Asioita, joita nousi keskustelusta, oli muun muassa miten suhteet kuntiin hoidettaisiin ja jos haetaan vaikuttavuutta, niin voisiko tähän saada resursseja kuten tiloja kokoontumiselle. Kumppanuuspöydän jäsenten tulee olla sitoutuneita ja koska kumppanuuspöydällä on enemmän tehtäviä kuin nykyisellä työryhmällä, tulee Järjestöareenalle yhteisvastuuta tapahtumien järjestämisessä. Keskustelua käytiin myös kumppanuuspöydän haku menettelystä. (M., 2018.)

Tapaamisessa sovittiin, että työryhmä valmistelee kumppanuuspöydän organisoitumismallia yhdessä maakunnan valmistelijoiden kanssa. Suunnittelutyössä huomioidaan tapaamisessa nousseet aiheet. Myös kumppanuuspöydän haku suunnitellaan siten, että valinta voidaan seuraavassa Järjestöareenan tapaamisessa tehdä. Tämä pidetään 28.11.2018. Kumppanuuspöydän henkilöehdokasasettelusta tiedotetaan laajasti ja työryhmä valmistelee saatujen ehdokkaiden pohjalta esityksen valittavista henkilöistä. (M., 2018.)

Seuraavassa tapaamisessa valitaan myös Järjestöareenan puheenjohtaja seuraavalle toimintakaudelle (M., 2018).

6.2 Haastattelut

Haastatteluista olen tehnyt koosteet tutkimuskysymyksiin, sekä niihin johdattelevista kysymyksistä. Esittelen haastattelemani henkilöt, jotta tutkimus pysyy luotettavana, ja että perusteet haastateltaville henkilöille välittyy lukijalle. Haastateltavat henkilöt ovat olleet Keski-Suomen Järjestöareenan toiminnassa mukana jo alkutaipaleelta ja he ovat olleet mukana eri rooleissa. Teen haastatteluista suoria nostoja, mutta en mainitse kuka haastateltavista on sanonut mitään, sillä se ei ole työn kannalta relevanttia. Haastatteluista pyrin nostamaan selkeitä yhtymäkohtia haastateltavien vastauksista analyysin koosteisiin.

Haastateltavat henkilöt ovat Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt hankkeen järjestöjen muutosagentti Anne Astikainen, joka on ollut Järjestöareenassa mukana alusta asti Sosiaali- ja terveysturva keskusliitto ry:n edustajana vuoteen 2015. Hän toimi Järjestöareenan puheenjohtajana ensimmäisten toimikausien aikana. Tämän jälkeen ollut muutaman vuoden poissa, mutta palasi Areenaan vuonna 2017. Eeva-Liisa Tilkanen, joka on Nuorten Keski-Suomen toiminnanjohtaja ja hän on ollut mukana ensimmäisistä tapaamisista asti. Hannu Korhonen, joka oli Keski-Suomen liiton edustaja Järjestöareenassa alusta asti vuoteen 2015. Petri Lehtoranta on Keski-Suomen Liikunnan Aluejohtaja, joka on ollut Järjestöareenan toiminnassa mukana ensi hetkistä lähtien ja toiminut myös työryhmässä.

Haastattelu toimi teemahaastattelun pohjalta (liite 1), jonka menetelmän luonteeseen kuuluu täydentävät ja hieman ohjaavatkin kysymykset, jotta vastaus tutkimuskysymykseen tulee selkeästi esille. Olenkin koonnut haastateltavien vastaukset kattokysymysten alle, jotta kokonaisuus pysyy hallittavana ja vastaukset näihin tutkimuskysymyksiin tulevat selkeästi esille.

Mihin järjestöt tarvitsevat yhteistä toimintaa?

Haastatteluiden vastauksista nousi tähän kysymykseen muun muassa sellaisia asioita, että yhteinen toiminta järjestöjen kesken lisää tiedonkulkua- ja sen vaihtoa. Koettiin, että tietoisuus järjestökenttään vaikuttavista, yhteiskunnallisista asioista tavoittaa kattavammin ja mahdollistaa puheenvuoroja, sekä kannanottoja.

”Järjestökentän äänen esille tuomiseen, mutta myöskin toisin päin. Järjestökentälle isompien asioiden tunnetuksi tekeminen tai siis tietoisuuden lisääminen järjestökentälle siitä mitä yhteiskunnassa tapahtuu.”

Muun muassa vuorovaikutus Keski-Suomen liiton edesauttaa vaikuttamistyötä ja tuo väylän järjestökentän äänen kuuluviin tuomisen suhteen. Puhuttiinpa esimerkiksi suunnitteilla olevasta maakuntastrategiasta tai maakuntaohjelmasta. Yhteinen toimijuus, jossa on resurssia vaikuttamiseen helpottaa niin järjestöjen kuulluksi tuleamista, sekä virkamiesten työtä huomioida järjestöt suunnitelmissaan. Kannanottojen ja lausuntojen tullessa asiaan perehtyneeltä ryhmältä, jonka intressi on hyödyttää kaikkia järjestötoimijoita voimaan ja toimimaan paremmin omalla kentällään.

”Jos ajattelee, että jok’ikinen paikallistoimija tekisi oman kannanottonsa, niin mä luulen, et viranhaltioiden olisi aika vaikea siitä hahmottaa, että mikä järjestöjen näkemys nyt niin kuin on. Ne voisi olla jopa ristiriitaisia tai ne voisi mennä hyvin pienelle, yksityiskohtaiselle tasolle, joka ei sitten palvele, ei sitä maakunta liittoa, ei sitä maakuntaa eikä myöskään sitten niitä järjestöjä. Mutta sitten kun tulee tällainen koottu kansalaisitoiminnan näkökulma ja lausunto ja kommentti, niin on sillä vaan eri painoarvo.”

”Nyt saadaan yksi pureskeltu kannanotto järjestöiltä, tämän toimijakentän yhtinen ajatus.”

Mikä merkitys toimijoille? Miksi halutaan olla mukana?

”Meillä on joustava työn jako, joustavat sitoumukset ja luottamus.”

Järjestöareenassa nautitaan luottamuksesta toimijoiden kesken ja vaikuttamisen mahdollisuus nousi vahvasti vastaukseksi siihen, miksi Järjestöareenassa halutaan olla mukana. Haastateltavat kokivat, että Areena tarjoaa suurempaa vaikuttamisen kanavaa ja mahdollistaa vuoropuhelua. Haastatteluissa nousi esiin myös Järjestöareenan houkuttelevuus Keski-Suomen liiton edustajan kanssa käytävästä vuoropuhelusta, joka koettiin arvokkaaksi vaikuttamisen kannalta. Ajatus siitä, että yhdessä olemme enemmän ja saamme asioita aikaiseksi tuli vahvana viestinä haastateltavilta. Areena mahdollistaa myös tukea ja käytännön vinkkejä omaan työhön järjestössä.

”Vähän niin kuin meidän motto ja minun perus ajatus, että yhdessä toimien voimme saada enemmän aikaan ja tässä on se toteutunut.”

Yhdeksi syyksi miksi halutaan olla mukana, on se, että Järjestöareenan isot tapaamiset on osattu rakentaa siten, että siinä on ollut lähes jokaiselle jotain. Tapaamiset ovat asiapitoisia, joita siivittää alustukset. Järjestöareenassa pidetään huolta siitä, että kaikki osallistujat ovat tietoisia miksi Areena on olemassa ja mikä sen tekee. Työryhmässä kerrotaan vallitsevan hyvä henki ja työnjako on onnistunutta. Tasapuolisuus korostui ja tekijät tiedostavat käytettävissä olevan resurssin.

”On myös kerta toisensa jälkeen jaksettu Areenassa käydä yhdessä läpi se, että mitä Areena tekee ja miksi se on olemassa.”

Palveleeko Järjestöareena kaikkia, jotka ovat siinä mukana?

Haastateltavat kokivat, että Järjestöareena palvelee kaikkia siinä olijoita ja jopa niitä, jotka eivät niin sanotun pöydän ympärillä istuisikaan. Järjestöareena mielletään hengittäväksi verkostoksi, jossa ideana on ”tuo tullessasi, vie mennessäsi” ajatus.

”Palvelee ja mä näen sen tästä vaikuttamisen näkökulmasta. Mun mielestä se palvelee kaikkia Keski-Suomalaisia järjestöjä, vaikka eivät olisi Areenassa mukana. Että jos me pystytään järjestöjen asemaa parantamaan täällä Keski-Suomessa ja löydetään hyvä asema missä Areena pystyy antamaan lausuntoja, niin mä ainakin olen sitä mieltä, että Areena puhuu kaikkien järjestöjen puolesta.”

Osa haastateltavista nosti ylös myös sen, että Areena palvelee muita tahoja yhteydenpidossa järjestökenttään päin. Tämänkin kysymyksen kohdalla nousi ajatus siitä, että yhteys järjestökenttään on helpompi saada, kun on yksi yhteinen toimija taho, josta tavoittaa kaikki.

”Kauhean helppo aina tavoittaa kaikki. Oli yksi paikka, jota kautta tieto levisi hyvin laajalti. Sillä on myös iso arvo, kun ei tarvitse miettiä, että lähetinkö tämän kaikille ja onko kaikki oikeat ihmiset mukana.”

Mikä on Järjestöareenan elinvoimaisuuden takana?

Järjestöareenan elinvoimaisuuden ja pitkään jatkumisen syiksi haastateltavat kertoivat aktiiviset ihmiset, jotka tekevät töitä tämän järjestöverkoston eteen. Järjestöareenan vetäjät, kuten puheenjohtajaa pidettiin tärkeänä tekijänä. Koollekutsuminen ja paikalle saapuminen lisää aktiivisuutta. Areenassa käsiteltävät aiheet ja niiden määrät, on osattu tarttua aiheisiin, jotka koetaan kaikille tärkeiksi.

”Aktiiviset ihmiset sen mahdollistaa. kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa kantaa, jos haluaa. Se avoin vuoropuhelu on yksi syy tähän jatku-moon.”

”Kutsuja on nähnyt tämän asian tärkeänä ja niin ne toimijat, jotka istuu pöydän ympärillä, ovat nähneet tämän tärkeänä, niin että ovat sinne tulleet. Ja se on aina sitten ruokkinut seuraavaa kokoontumista.”

”Toki sitten ne asiat mitä on käsitelty, Areenalla on ollut sopivasti asioita, kuten sekin, mitä kaikkea sinne kannattaa tuoda, niin siinä on viisautta käytetty.”

Yhdeksi elinvoimaisuuden edellytykseksi nousi Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n mahdollistama resurssi muun muassa viestimisen näkökulmasta.

”Sanon kyllä, että ilman KYT:in resurssia ei toiminta olisi kyllä pyörinyt. KYT:illä on ollut iso rooli siinä, että on pitänyt sitä rullaamassa.”

”Kyllä varmaan, kun tässä on tää KYT, niin heillä on ollut resurssia. On selkeästi ollut joku, joka kantaa vastuuta. Että jollakin on oikeasti resurs-sia mitä käyttää. Sitten on löytynyt vastuun kantajia, jotka ovat hoitaneet hommansa hyvin.”

Mikä on arvokasta, mistä kannattaa pitää kiinni?

”Jos mietitään Järjestöareenaa, niin tulee muistaa, että se on järjestöjen ääni.”

”Aidosti on pystytty kuuntelemaan koko toimija kenttää.”

Asia mistä kannattaa pitää kiinni on kuunteleminen, se että kuulee aidosti mitä toisilla on sanottavaa, sekä mitä sanottavaa järjestökentällä on. Toinen asia, joka nousi, on olla jatkossakin järjestöjen ääni ja viedä yhteisiä asioita eteenpäin. Haastateltavilta nousi myös viestiä, että Järjestöareenan ei saisi teknistyä liikaa, eikä siitä saisi tulla liian byrokraattinen, saati minkäänlainen sisäpiiri. Että avoimuus ja keskinäinen kunnioitus toimijoiden kesken säilyisi kaikessa tekemisessä.

”Itselle tuli mieleen, että ihmiseltä ihmiselle ajatus, koen, että arvostetaan muita ihmisiä ja kukaan ei dominoi. Aidosti on pystytty kuuntelemaan koko toimija kenttää, minun ymmärtääkseni. Se on varmaan sellainen, että ihminen säilyy kuitenkin, vaikka maailma muuttuukin, niin perustarpeet säilyvät. Huomatuksi ja kuulluksi tuleminen on aika iso juttu, et sen kun pystyy säilyttämään. Maailman muutoksiin reagoiminen, voi olla sitten sitä kumppanuuspöydän näkökulmasta ja sitten laajemminkin. Monessa saisi hereillä olla, että sitä taitoa ei saisi hukata ja sitä voisi vielä vaikka lisätäkin.”

”Se keskeinen asia siinä olisi avoimuus ja keskinäinen kunnioitus pitäisi pystyä säilyttämään kaikissa tekemisissä. Että pelkästään oman yksittäisen asian ajaminen, niin tärkeätä kuin se järjestölle onkin, niin se ei kokonaisvaikuttamisen kentässä, niin se ei rimmaa. Pitää kuunnella kaveria, että mitä sillä on ja mitä asioita se on viemässä eteenpäin, ja millä eetosella se on viemässä niitä eteenpäin. Ja tavallaan liittää se oma agenda osaksi sitä. Ja tällä tavalla, jos kaikki näkisi tämän homman, niin lopputulos voisi olla aika hyvä.”

”Tavallaan sitä sydäntä ei saisi unohtaa kumminkaan, tavallaan miksi Areena on perustettu, ettei se teknisty liikaa. Ettei se väärällä tavalla ammattimaistu liikaa, että siitä tulee byrokraatti. Et se on järjestöjen ääni ja sydän. Asiat nousevat sellaisista arvoista kuin hyvinvointi ja terveyden edistäminen, vaikka aseet voi olla kovia millä ammutaan, mutta että se aate on jaettu, että ne Areenan arvot nousisi kumminkin sieltä arjen tekemisestä ja Keski-Suomalaisten hyvinvoinnista. Sen mä haluaisin siellä säilyvän, että tavallaan pehmeät arvot siellä.”

”Jos mietitään Järjestöareenaa, niin tulee muistaa, että se on järjestöjen ääni. Mun mielestä pitää muistaa historia ja sen mille ideologialle ja mihin funktioon se on perustettu. Se on järjestöjen yhteinen toimielin ja toinen on se, että vaikka kumppanuuspöytä syntyy ja käynnistyy, niin täytyy pitää huolta, ettei siitä tule sellaista sisäpiiriä. Eikä mitään pelikenttää.”

7 YHTEENVETO

Tässä kohtaa työtä pyrin tuomaan esille vastauksia tutkimuskysymyksiin tutkimustulosten perusteella. Tätä voikin pitää eräänlaisena tiivistelmänä tutkimustuloksista (Kananen 2017, 18). Käyn tutkimuskysymykset ja niihin saamani vastaukset läpi, aloittaen Keski-Suomen Järjestöareenan vaiheista ja aiheista. Tämän jälkeen menen teema-haastatteluihin ja käsittelen tutkimuskysymykset, miksi Järjestöareena on pysynyt elinvoimaisena ja mitä pidetään arvokkaana, jota kannattaa vaalia jatkossakin. Lopuksi summaan muistiinpanojen antamat vastaukset ja tiedon yhteen teema-haastattelujen antamien vastauksien kanssa, ja katson tukevatko nämä materiaaliset sisällöt toisiaan.

Vaiheet ja aiheet

Keski-Suomen Järjestöareenalla on 10 vuoden aikana ollut monenlaisia vaiheita. Vuonna 2007 todettiin tarve järjestöjen yhteiselle verkostolle. Vuonna 2008 toiminta järjestöverkostossa pyörähti käyntiin ja tämä sai nimekseen Keski-Suomen Järjestöareena. Organisoitumismuodoksi päätettiin, että Järjestöareenaa tapaa vuodessa keskimäärin kaksi kertaa, sekä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja asioiden eteenpäin viemiseksi työryhmän Toimikausi kestää kerrallaan kaksi vuotta. Tämä organisoinnintyyppi on säilynyt Järjestöareenalla jo kymmenen vuotta. Tästä voi todeta malli on koettu toimivaksi, sillä sitä ei ole ollut tarvetta muuttaa, näin totesi myös itse Järjestöareena vuonna 2010. Ainoastaan työryhmän valtuuksia laajennettiin, kun vaikuttamisen työtä piti nopeuttaa Sote- ja maakuntauudistuksen myötä vuonna 2017.

Ensimmäiset tavoitteet laadittiin vuonna 2008 ja ne ovat pysyneet pääpointeiltaan samana tähän päivään asti. Järjestöareenan tulisi olla järjestöjen ääni, voimien kokoaja ja yhteistyön edistäjä julkisen ja järjestötoiminnan välillä. Areena tunnistaa ja kehittää järjestökenttää koskevia tarpeita. Areena toimii myös tiedotuksen välineenä. Näissä tapaamisissa sovittiin, että KYT:in tiedottaja vastaa Järjestöareenan koolle kutsumisesta ja näin on jatkettu vuoteen 2018. Keski-Suomen Järjestöareena on ollut Yhdistystori.fi portaalissa jo vuodesta 2008 asti. Täällä sivustolla tapahtuu pääasiallinen tiedottaminen Järjestöareenasta ja sen toiminnoista.

Alkuaikoina 2008-2010 Järjestöareenassa puhuttiin paljon koulutuksista, niiden tarpeesta ja järjestämisestä. Vuosien myötä koulutusasiat alettiin koota Yhdistystorille itse toimijoiden toimesta.

Maakuntafoorumia suunniteltiin jo vuonna 2008 ja järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2009 teemalla järjestöjen rooli maakunnankehittämisessä. Maakuntafoorumi työllisti aktiivisesti työryhmää tällä vuosina 2008 - 2015. Tämän jälkeen Maakuntafoorumista ja sen tarpeesta tuoda takaisin on puhuttu Järjestöareenan tapaamisissa. Sen suhteen ei kuitenkaan jatkoa ole toistaiseksi suunniteltu.

Vuosina 2011-2014 Järjestöareenassa oli seuraavanlaisia vaiheita: vuonna 2011 puhuttiin Järjestöareenan resursseista ja tehtävistä, sekä siitä miten saataisiin koko kenttä mukaan. Työryhmä oli laatinut linjauksia ja tarkennuksia Järjestöareenan toimintatapoihin, sekä työryhmän tehtäviin. Näitä linjauksia olivat muun muassa tapaamisten järjestäminen Jyväskylässä vedoten siihen, että enemmistön työpisteet sijaitsevat siellä ja ajanhallinta on täten ollen helpompaa. Toinen linjaus koskee työryhmän tehtäviä, joka valmistelelee tulevien tapaamisten aiheet ja teemat etukäteen ajankohtaisista asioista, sekä tapaamisten yhteydessä nousseista aiheista. Aikaa jätetään myös keskustelulle ennalta sopimattomien aiheiden käsittelyyn.

2012 esiteltiin Keski-Suomen liitto puolesta hyvinvointi strategia 2020, jonka strategian toteuttamiseen järjestöille on varattu selkeä rooli, ja yhteistyötä oltiin valmiita myös tukemaan. Vuonna 2012 käytiin myös palautekeskustelua Järjestöareenasta ja sen toiminnasta. Palautteista selvisi, että Areena oli onnistunut kuulemaan järjestökenttää, sekä Keski-Suomen liitosta saadaan tietoa strategioista ja tieto välittyy puolin ja toisin.

Vuonna 2013 käytiin läpi edellisen maakuntafoorumin palautteita, sieltä nousi aiheet järjestöjen viestintä ja toisena järjestöjen verkostoituminen, sekä sen tukeminen. Työryhmä lähti tekemään kartoitusta viestinnän tukemisen mahdollisuuksista. Järjestöjen verkostoitumisen suhteen sovittiin, että piirretään kartta maakunnan verkostoista, jolla tehdään näkyväksi alueittain, että mitkä toimijat ovat oleellisia verkostojen koollekutsujia. Sovittiin, että kartoitusta täydennetään jatkossa aika ajoin.

Aiheita mitä käytiin läpi tällä aikajaksolla, olivat Keski-Suomen strategiaa 2040 teemat ja sen valmistelun käytänteet. Tällä aikajaksolla käytiin myös läpi Sote-uudistusta ja sitä missä mennään. Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen tavoitteena on rakentaa

asukas- ja asiakaslähtöinen tuotantorakenne ja toimintamalli, ja tähän hankkeeseen toivottiin järjestöjä mukaan. Mitkä ovat Keski-Suomen suunnitelmat, ja mitä tarkoittaa järjestöjen kannalta. Aikajaksolla käytiin läpi Järjestöareenan tavoitteita ja tarkoitusta useaan otteeseen. Järjestöt olivat mukana hyvinvointi kertomusten teossa Keski-Suomessa.

Vuosien 2015-2018 aikajaksolla ja etenkin loppupäässä Järjestöareenassa painopisteeksi muodostuu sote- ja maakuntauudistus. Muun musassa kumppanuuspöydän suunnitteleminen on tämän aikajakson suurimpia Järjestöareenassa tehtäviä suunniteltutöitä. Tällä aikajaksolla osallistujamäärät ovat olleet tasaisimmat ja nousujohdanteista vuotta 2018 kohti. Vaikuttaminen ja vaikuttamistyö ovat olleet näiden toimikausien keskiössä.

Tällä aikajaksolla pidettiin toistaiseksi viimeinen maakuntafoorumi vuonna 2015, jonka teemana oli Ihmisen asialla! Ihmisen hyvinvointi yhdistysten ja kuntien yhteinen asia! Samaan aikaa puhuttiin jo Suomen itsenäisyyspäivän 100 vuotisesta teemavuodesta 2017 ja mahdollisesta osallistumisesta.

Järjestöareenassa mietittiin tällä aikajaksolla, miten voitaisiin vaikuttaa kansanedustajiin. Päätettiin järjestää kansanedustajille tilaisuus, jonka tämän tilaisuuden suunnitteli työryhmä.

Aikajaksolla käytiin läpi Järjestöareenan mennyttä aikaa ja tulevaa useaan otteeseen, samalla todettiin, että sote- ja maakuntauudistus on lähivuosien suurimpia ja tärkeimpiä tehtäviä. Muita tärkeitä aiheita olivat järjestöjen kohtaamisen ja yhteistyön mahdollistaminen. Järjestöareenan profiilin nostaminen. Konkreettiset kannanotot maakuntauudistuksen valmisteluun.

Keski-Suomen Sote- ja maakuntauudistukseen liittyen työryhmä oli tehnyt esivalmistelun kannanoton järjestöjen mukaan ottamisesta valmistelutyöhön. Tämän myötä Järjestöareenalta pyydettiin edustajia esivalmistelun työryhmään nopealla aikataululla. Uudistuksiin liittyen järjestöjen tulisi asemoitua jatkossa uudenaikaisesti, sillä maakunnat ovat uusi itsenäinen kokonaisuus, ja niiden tulee luoda itselleen omat roolit. Järjestöjen tulisikin selkeyttää omia roolejaan kentällään. Järjestöt nähdään luottamuksen rakentajina.

Järjestöareena nähdään eriomaisena yhteistyöelimenä, sillä järjestöjen kanssa halutaan hyvä ja toimiva keskusteluyhteys. Mutta tätä keskusteluyhteyttä tulee lisätä ja tätä ajatusta palvelee kumppanuuspöytä. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta tulisi järjestöjen rooli olemaan merkittävä. Tämänkin takia tiivis vuoropuhelu ja uudistumiskyky on tarpeen.

Vuonna 2015 käytiin läpi järjestöbarometria ja sen tuloksia. Tällöin katsottiin myös Työhyvinvointia kolmannella sektorilla -selvityksen tuloksia. Järjestöille oli tulossa myös kysely kevään 2015 aikana aiheesta Sote 2020 Keski-Suomen näkökulmasta ja lähipalveluiden ja yhdistysten merkitys kansalaisten hyvinvoinnin turvaajina. Aihe jota myös käsiteltiin tällä aikajaksolla oli, mihinkä suuntaan Suomi ja järjestöt siirtyvät nykyisen hallituksen ohjelmassa.

Vuoden 2016 aikaan mietittiin sitä, että mitä mahdollisuuksia järjestökentällä on maahanmuutto- ja turvapaikanhakijatilanteessa. Järjestöt, yhdistykset ja vapaaehtoiset voivat osallistua mukaan vastaanottokeskuksen arkeen neuvonnan, tiedottamisen ja ohjaamisen muodossa.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n hallinnoima Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt -hanke käynnisti vuonna 2017 Keski-Suomen järjestökartoituksen, jonka tarkoitus on saada realistinen ja kuntakohtainen kuva keskisuomalaisesta järjestökentästä. Tuloksia käytiin läpi vuonna 2018. Myös kysymys Keski-Suomen järjestöstrategian tarpeesta nousi vuonna 2018 aiheeksi. Keski-Suomen liitolta käsiteltiin aihetta maakuntastrategia ja siihen tehtävää lausuntoa.

Työryhmä on lähtenyt valmistelemaan kumppanuuspöydän organisoitumisenmallia yhdessä maakunnan valmistelijoiden kanssa. Näissä työryhmän tapaamisissa mukana on ollut ideoimassa muitakin Järjestöareenan toimijoita kuin vain työryhmän jäseniä. Tämän työn alussa käytiinkin läpi sitä, millaiseen organisoitumisen malliin kumppanuuspöydän suhteen on päädytty.

Elinvoimaisuuden syitä

Järjestöareenan käymä vuoropuhelu Keski-Suomen liiton edustajan kanssa koettiin arvokkaaksi vaikuttamisen kannalta. Ajatus siitä, että yhdessä olemme enemmän ja saamme asioita aikaiseksi tuli vahvana viestinä haastateltavilta. Areena mahdollistaa

myös tukea ja käytännön vinkkejä omaan työhön järjestöissä. Verkostot nähdään järjestöissä henkilökohtaisina vahvuuksina, sillä niiden rakentumiset voivat olla pitkän työhistorian tulosta. Verkosto- ja vaikuttamistyö koetaan myös työhön kuuluvana ominaispiirteenä ja niiden ylläpito nähdäänkin vahvuutena. Vuorovaikutuksellisuus ja kyky ymmärtää erilaisuutta koetaankin tarpeelliseksi verkostoissa toimiessa. (Ristolainen 2015, 30.)

Tapaamiset ovat asiapitoisia, joita siivittää alustukset. Järjestöareenassa pidetään huolta siitä, että kaikki osallistujat ovat tietoisia miksi Areena on olemassa ja mikä sen tekee. Työryhmässä kerrotaan vallitsevan hyvä henki ja työnjako on onnistunutta. Tasapuolisuus korostui ja tekijät tiedostavat käytettävissä olevan resurssin.

Verkostoja voidaan määritellä eri tasoisesti vakiintuneiksi sosiaalisiksi suhteiksi eri toimijoiden välillä, jotka ovat organisoituneet eri motiivin, kuten resurssipohjan tai ongelman johdosta. Verkostosuhteiden syntyminen edellyttää sitä, että tiedostetaan ja hyväksytään keskinäinen riippuvuus toisista. Yhteistyö perustuu lojaalisuuteen, luotamukseen ja solidaarisuuteen, eikä hierarkkisiin suhteisiin. (Sotarauta 2007, 6.)

Järjestöareenan elinvoimaisuuden ja pitkään jatkumisen syiksi haastateltavat kertoivat aktiiviset ihmiset, jotka tekevät töitä tämän järjestöverkoston eteen. Järjestöareenan vetäjät, kuten puheenjohtajaa pidettiin tärkeänä tekijänä. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n mahdollistama resurssi, eli heidän viestijän työpanos nousi yhdeksi tärkeäksi tekijäksi. Viestin kulku onkin tärkeä tekijä, jotta asiat etenisivät ja kaikki ovat tietoisia siitä, missä mennään. Koollekutsuminen ja paikalle saapuminen kannustaa aktiivisuuteen jatkossakin. Areenassa käsiteltävät aiheet ja niiden määrät, on osattu tarttua aiheisiin, jotka koetaan kaikille tärkeiksi ja kiinnostavaksi.

Tärkeät asiat, joita kannattaa vaalia jatkossakin

Arvokkaaksi asiaksi, mistä kannattaa pitää kiinni ja vaalia nousi aito kuuntelemisen halu. Tällä tarkoitetaan itse Järjestöareenassa olevien toimijoiden kuulemistä, kuin muulla järjestökentällä nousevia asioita. Muistamisen arvoiseksi miellettiin se, että Areenassa ollaan järjestöjen ääni ja asiat tulisi jatkossakin käsitellä ja viedä yhdessä

eteenpäin. Tärkeänä pidettiin sitä, että Järjestöareena ei teknistyisi liikaa, vaan tasa-puolisuus ja kunnioitus säilyisi jatkossakin toimijoiden keskuudessa. Turhaa byrokra-tiaa tulisi välttää.

Järjestöareenassa nautitaan luottamuksesta ja vaikuttamisen mahdollisuus nousi vah-vasti vastaukseksi siihen, miksi Järjestöareenassa halutaan olla mukana. Haastatelta-vat kokivat, että Areena tarjoaa suurempaa vaikuttamisen kanavaa ja mahdollistaa vuoropuhelua.

Verkostohallinnassa on osittain kyse toimijoiden yhteisistä, yksilöllisistä suhteista, mutta verkostohallinta on kuitenkin enemmän kuin yksilö tai pienryhmätoimintaa. Järjestyksen, vakauden ja tasapainon mahdollistamisen kulmasta, verkostohallin-nassa on kyse tehokkaasta päättämisestä, sekä tilanteiden ja tapahtumien hallinnasta. (Eriksson 2015, 257.) Järjestöareenassa vallitsee luottamus ja avoimuus, joka tukee toimijoiden välisiä suhteita, nähdään Järjestöareena suurempana vaikuttamisen väy-länä, jossa pyritään selkeään ja jouhevaan reagointiin muuttuvassa toimintaympäris-tössä. Tilanteiden ja päätösten hallintaa edesauttaa työryhmä, jolla on mahdollisuus toimia hyvinkin ripeästi tarpeen vaatiessa ansaitun luottamuksen myötä.

Yhtymäkohtia

Vuoden 2012 syksyn tapaamisessa 7.9. käytiin palautekeskustelua, sieltä nousi syitä miksi toimijat ovat mukana Järjestöareenassa ja sen tapaamisissa. Vastauksiksi nousi tiedonvälitys, verkostoituminen henkilö- ja järjestö tasolla, kontakti liittoon. Nämä ai-heet ovat samoja, joita haastateltavat nostivat, kun kysyin mihin yhteistä toimijaa tar-vitaan ja miksi halutaan olla verkostossa mukana. Tässä mielessä kysyntä ja tarjonta siis kohtaavat. Samaisessa tapaamisessa nousi myös Keski-Suomen liiton kommentti Järjestöareenasta. Areena mielletään paikaksi, josta tavoitetaan järjestöt, joilta on mahdollista saada kommentteja, sekä lausuntoja. Tässäkin on yhtymäkohta haas-tattelussa nousseeseen asiaan, että yhteistä toimijaa tarvitaan juurikin monialaisen toimijakentän yhteisen kannan saamiseksi.

Toinen huomattava yhtymäkohta muistioiden ja haastatteluiden välillä oli Järjestö-areenan tarkoituksen ja toimintatapojen kertaaminen. Lähes poikkeuksetta Areenan isot tapaamiset alkoivat sillä puheella tai keskustelulla, että miksi kaikki toimijat ovat

ylipäättänsä paikalla. Kerta toisensa jälkeen käytiin läpi, mitkä ovat Areenan tavoitteet, tarkoitukset ja mihin pyritään vaikuttamaan ja miten. Tämä asia nähtiin hyvänä haastatteluissakin, sillä näin Areenassa toimivilla toimijoilla on sama käsitys siitä, että nyt tehdään työtä Keski-Suomen järjestökentän eteen, ei oman substanssin. Monialaisuutta eteenpäin vieneiden hankkeiden kokemuksista on noussut esiin, että toimintamallien ja rakenteiden tulee olla selkeät, jotta monialainen toiminta on mahdollinen. Ymmärrys tarpeesta ja tavoitteista tulee olla läsnä ja kaikilla tiedossa, sillä sitoutumista monialaisuus tarvitsee, toisten tuntemista unohtamatta. (Vanhapiha & Tiilikainen & Veikkolainen & Tolvanen & Kuokka & Lidman 2013, 57.)

8 LOPUKSI

Tässä kappaleessa tarkastelen tutkimusta menneenä ilmiönä ja käyn läpi kokonaisuutta, kuten sitä miten tutkimus toteutui yleisellä tasolla, työn vaiheita ja tutkimuksen luotettavuutta, sekä sitä nousiko tämän työn myötä uusia tutkimusaiheita (Kananen 2017, 18).

Opinnäytetyö lähti käyntiin palaverilla työn tilaajan ja opinnäytetyön ohjaajan kanssa. Palaverin tarkoitus oli lähteä ideoimaan ja suunnittelemaan sitä, mitä tällä opinnäytetyöllä halutaan tutkia. Aihe, joka herätti suurinta kiinnostusta, oli se, että mikä on syy Järjestöareenan pysynyt aktiivisena kaikki nämä vuodet? Aiheen ajankohtaisuus todettiin jo tässä vaiheessa, sillä kumppanuuspöydän suunnittelu oli jo loppusuoralla.

Aktiivisuus kysymyksen lisäksi lähdettiin miettimään kokonaiskuvaa työlle ja todettiin, että Areenan tapaamisten muistioita voisi käyttää tässä työssä hyväksi. Alkujaan ajatus oli, että työssä käsitellään Järjestöareenan synnyn syyt, mitä siellä on tehty ja saatu aikaiseksi, paljonko osallistujia tapaamisissa on ollut, mikä on Järjestöareenan merkitys järjestökentällä, miksi halutaan olla mukana, palveleeko se kaikkia, mikä on elinvoima edellytys, mitä tavoitteita oli ja päästiinkö niihin, ja niin edelleen. Kysymyksiä oli paljon ja tämä aiheutti minulle rajaamisen kanssa haastetta.

Ensitöikseni lähdin tutustumaan Keski-Suomen Järjestöareenaan heidän antaman informaation kautta, joka löytyy Yhdistystori.fi sivustolta, yhteistyötä nimisen otsikon

alta. Tämän jälkeen lähdin käymään Järjestöareenan muistioita läpi silmäillen, jotta saisin tulevasta työrupeamasta selkeämmän kuvan. Hahmottelin, että mitä tietoja lähdin keräämään ja millä mittakaavalla. Alkuun kirjasin kaiken ylös ilmoitusasioita myöten, mutta loppujen lopuksi luovuin tästä tavasta. Työmäärä oli liian suuri ja kaikki tieto ei ollut relevanttia työn kannalta, joten päädyin karsimaan asioita tekemistäni muistioiden koosteista. Päädyin ottamaan ylös päivämäärän, osallistujamäärän ja aiheet mitä käsiteltiin, sekä avasin niitä tarpeen mukaan.

Henkilömäärät kirjasin ylös sen takia, josko niistä voisi päätellä jotain, kuten onko jokin vuosi ollut erityisen hiljainen osallistujien suhteen. Loppupeleissä tällä tiedolla ei paljoa tehnyt, mutta pystyy toteamaan kuitenkin, että viimeisimmät vuodet osallistujamäärät ovat olleet nousujohteista.

Teemahaastatteluiden osalta sain vastauksia tutkimuskysymyksiin, mutta näin jälkeenpäin, tiedän mitä tekisin toisin. Luin paljon teemahaastatteluista ja niiden pitämisestä, mutta käytäntö ei ole niin mustavalkoinen kuin periaate. Muodostamani runko haastattelulle oli lähtökohtaisesti hyvä ja toimiva, mutta kaaduinkin aloittelijan virheisiin itse haastattelutilanteissa. Yksi kompastukseni oli se, että annoin oman mielenkiinnon välillä viedä haastattelua eteenpäin, eikä näiden kysymysten vastauksilla valitettavasti tässä työssä ollut käyttöä.

Nauhoitin teemahaastattelut ja litteroin ne aineistoksi, jota on helpompi käsitellä. Tiesin, että tämä on työläs vaihe, mutta silti urakka pääsi yllättämään. Nauhoja kuunnellessa huomasin, että osassa haastattelussa asettelin kysymyksiä liian pitkäksi, ja kysymyksen ydin saattoi kadota itse kysymyksestä. Kun ydin jää kaiken muun sekaan, niin haastateltavankin on vaikea vastata juuri siihen. Loppupeleissä sain mielestäni riittävästi materiaalia vastauksista, että pystyin kuitenkin vastaamaan työlle asetettuihin tutkimuskysymyksiin.

Riskienkartointus esimerkiksi teemahaastattelujen suhteen, olisi ollut suotavaa tehdä. Näin mainitsemani ongelmat haastattelijana olisivat mahdollisesti olleet ennakoitavissa ja haastattelut olisivat palvelleet syvemmin työn tutkimuskysymyksiä. Virheistä oppii ja uskon, että opin tämän työn haastatteluista paljon ja tulevaisuudessa otan mainitsemiani asioita paremmin huomioon.

Työn edetessä ja tutkimusmateriaalien ollessa lähes kerättynä, minulle iski informaatiotulvasta ähky. Tuntui että kadotin jatkuvasti työn punaista lankaa, enkä edennyt minnekään, vaikka minulla oli kaikki tarvittava tieto edessä. Tässä opinnäytetyön ohjaajan ohjaus ja apu oli suuressa roolissa. Pyrinkin hyödyntämään kaiken mahdollisen tarjolla olevan avun ohjaamisen suhteen.

Tuomi ja Sarajärvi 2006 toteavat, että laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnista ei ole yksiselitteisiä ohjeita (Kananen 2017, 173). Tässä työssä käytetyt dokumentit ovat mielestäni luotettavia tiedonlähteitä, sillä Järjestöareenan muistiot on kirjattu aina tapahtumahetkellä ja viilattu kuntoon ennen niiden jakamista koko Areenalle. Näitä dokumentteja oli myös riittävästi. Aineiston määrä vaikuttaa analyysimenetelmien käyttöön ja näin myös työn luotettavuuteen (Kananen 2017, 185). Jos tiedot näissä muistioissa ei pitäisi paikkaansa, olisi niitä oikaistu seuraavassa tapaamisessa ja tästäkin olisi kirjaus tehty. Luettavuus voi heiketä näiden materiaalien osalta minun käsittelyn kautta. Riski on, että en ole huomionnut, saati käsitellyt joitain kirjattuja asioita riittävästi. Näin ollen jotain on saattanut jäädä uupumaan ja tämä voi vaikuttaa tutkimuskysymyksen tuloksiin Järjestöareenan vaiheiden ja aiheiden osalta.

7.1 Jatkotutkimusaiheet

Mielestäni Keski-Suomen Järjestöareenaa pystyisi tukimaan monelta eri osa-alueelta ja monesta eri näkökulmista jo itse Areenan dokumenttien pohjalta. Maakuntafoorumista itsestään voisi lähteä tutkimaan ja kartoittamaan sen tarvetta, sekä jos kysyntää on, niin millä resurssein sitä voisi lähteä uudelleen käynnistämään. Haastatteluja tehdessäni aihe viestintä, erityisesti ulkoinen nousi aiheeksi. Näkisin, että tästä pystyisi tekemään toiminnallisen opinnäytetyön, esimerkiksi tavoitteellisen viestintäsuunnitelman vaikuttamisen ja/tai järjestökentän tavoittamisen näkökulmasta Keski-Suomessa.

Koen oman työni olevan niin ikään avaus Järjestöareenan taipaleesta tähän päivään, sekä selvitys osasyistä sen aktiivisuuden tekijöihin. Tämä työ on pinta raapaisu, joka toimikoon johdantona muihin mahdollisiin tutkimuksiin ja töihin, olivatpa ne Järjestöareenan omia tutkimuksia, opiskelijoiden opinnäytetöitä tai graduja.

Uskon ja toivon, että tilaaja sekä lukija saisivat irti jotain uutta ja sellaista, joka innostaa tutkimaan lisää ilmiötä Keski-Suomen Järjestöareena.

LÄHTEET

Astikainen, Anne 2018. Teemahaastattelu, Keski-Suomen Järjestöareena. Jyväskylä

Eriksson, Kai (toim.) 2015. Verkostot yhteiskuntatutkimuksessa. Tallinna: Gaudeamus Oy

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2010. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Tallinna: Gaudeamus Helsinki University Press.

Humanistinen Ammattikorkeakoulu 2018. Opinnäytetyöopas.

Hyvärinen, Matti & Nikander, Pirjo & Ruusuvoori, Johanna 2017. Tutkimushaastattelun käsikirja. Tallinna: Kustannusosakeyhtiö Vastapaino

Jelli 2018. Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta Jane Viitattu 27.9.2018. <https://www.jelli.fi/pohjois-karjalan-jarjestoasiain-neuvottelukunta-jane/mika-on-jane/>

Kananen, Jorma 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Suomen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Keski-Suomen Järjestöareenan muistiot 2007-2018.

Korhonen, Hannu 2018. Teemahaastattelu, Keski-Suomen Järjestöareena. Mikkeli

Lehtoranta, Petri 2018. Teemahaastattelu, Keski-Suomen Järjestöareena. Jyväskylä

Ristolainen, Heidi 2015. Osaajat järjestötyössä – Järjestötyöntekijöiden näkemyksiä ammattitaidosta työn hallinnasta ja tulevaisuudesta. Ok-opintokeskus.

Sotarauta, Markku 2007. Verkostot ja niiden johtaminen. Sosiaalialan osaamiskeskus Verso -liikelaitos diat. Viitattu 20.11.2018

http://phekaisevatyo.pbworks.com/w/file/58105660/Verkostot%20ja%20niiden%20johtaminen_EMPT2012.pdf

Tilkanen, Eeva-Liisa 2018. Teemahaastattelu, Keski-Suomen Järjestöareena. Jyväskylä

Tuomi, Jouni & Anneli, Sarajärvi 2013. Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi. 11. uudistettu painos. Vantaa: Tammi.

Valli, Raine (toim.) 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vanhapiha, Elina & Tiilikainen, Taneli & Veikkolainen, Arsi & Tolvanen, Pirita & Kuokka, Nelli & Lindman Jukka 2013. Yhdistykset toteuttamassa itseään – ja palvelemissa yhteiskuntaa.

Yhdistysverkosto 2018. Keski-Uudenmaan Yhdistysverkosto ry. Viitattu 12.9.2018. <https://www.yhdistysverkosto.net/>

Yhdistystori 2018. Yhteistyötä - Keski-Suomen Järjestöareena. Viitattu 26.10.2018. <https://www.yhdistystori.fi/yhteistyota/keski-suomen-jarjestoareena/>

Yhdistystori 2018. Yhteistyötä - Keski-Suomen Järjestöareena – Ehdotus tavasta organisoidua jatkossa diat. Viitattu 25.9.2018. <https://www.yhdistystori.fi/assets/files/stes/4/2018/09/J%C3%A4rjest%C3%B6areenan-kehitt%C3%A4minen-7.9.2018.pdf>

Yhdistystori 2018. Yhteistyötä - Monikulttuuristen järjestöjen ja kotoutumis verkosto MOVE. Viitattu 12.9.2018. <https://www.yhdistystori.fi/yhteistyota/yhteistyota-maakunnassa/move-verkosto/>

LIITTEET

Liite 1

Teemahaastattelun runko

Oma asema ja kokemus

- mitä tahoja edustat/ edustit Järjestöareenan toiminnassa, milloin alkoi, kauan kesti, jos päättynyt?
- millainen oli roolisi (järjestön jne. edustajana)
- kerro konkreettisesti mitä teit

Organisointi ja toimijat

- keitä kaikkia oli mukana toiminnassa (olennaisia)?
- mihin tarvitaan yhteistä toimijaa
- miksi halutaan olla mukana
- palveleeko tämä (Järjestöareena) kaikkia
- toimijataso ja tehtävätaso, mikä tekee niistä aktiivisia keskenään
- yhteistyö ja tiedonkulku

Sisällöt

- Järjestöareenan tärkeimmät tavoitteet
- ollaanko niissä (tavoitteissa)
- hyvät ja huonot puolet
- mikä tehtävä järjestökentällä
- miten tausta organisaatiosi näkee Järjestöareenan merkityksen

Loppu ajatukset

- elinvoimaisuus ja edellytykset, miten pysytään aktiivisena
- mikä on ydin asia, miten kiteyttäisit
- mikä on se liima, joka pitää kasassa
- pitäisikö mitään/minkään muuttua
- mikä on se asia, mitä ei haluta menettää, mitä kannattaa muistaa/tehdä jatkossa

(Valli 2018, 43.)